

**VYSOKÁ ŠKOLA EVROPSKÝCH A REGIONÁLNÍCH
STUDIÍ, Z. Ú., ČESKÉ BUDĚJOVICE**

BAKALÁŘSKÁ PRÁCE

**DOPRAVNÍ GRAMOTNOST ŽÁKŮ ZÁKLADNÍCH
ŠKOL NA ÚZEMÍ MĚSTA PLZEŇ**

Autor práce: Hana Rubášová

Studijní obor: Bezpečnostně právní činnost ve veřejné správě

Forma studia: Kombinovaná

Vedoucí práce: Ing. Karel Machulda

Katedra: Katedra právních oborů a bezpečnostních studií

2019

Prohlašuji, že jsem bakalářskou práci vypracoval(a) samostatně, na základě vlastních zjištění a s použitím odborné literatury a materiálů uvedených v seznamu použitých zdrojů.

Prohlašuji, že v souladu s § 47b zákona č. 111/1998 Sb. v platném znění souhlasím se zveřejněním své bakalářské práce – v elektronické podobě ve veřejně přístupné části infodisku VŠERS a v tištěné podobě knihovnou VŠERS, a to se zachováním mého autorského práva k odevzdanému textu této kvalifikační práce. Souhlasím dále s tím, aby toutéž cestou byly v souladu s uvedeným ustanovením zákona č. 111/1998 Sb. zveřejněny posudky vedoucího a oponentů práce i záznam o průběhu a výsledku obhajoby kvalifikační práce. Rovněž souhlasím s porovnáním textu mé kvalifikační práce systémem na odhalování plagiátů.

.....

Děkuji vedoucímu bakalářské práce Ing. Karlu Machuldovi za cenné rady, připomínky a metodické vedení práce. Dále bych ráda poděkovala pplk. Mgr. Zuzaně Pidrmanové za poskytnutí metodických plánů a nově vznikajících koncepcí v rámci preventivních projektů v České republice. Poděkování také patří autorce nového celorepublikového projektu MARKÉTINA DOPRAVNÍ VÝCHOVA, Mgr. Markétě Novotné, za poskytnutí souhlasu s používáním dat a metodické příručky. Velké poděkování patří rodině za podporu při studiu a mé kamarádce Kláře H.

ABSTRAKT

RUBÁŠOVÁ, H. *Dopravní gramotnost žáků základních škol na území města Plzeň: bakalářská práce*. České Budějovice: Vysoká škola evropských a regionálních studií, 2019. 75 s. Vedoucí bakalářské práce: Ing. Karel Machulda

Klíčová slova: doprava, dopravní výchova, prevence, dopravní gramotnost

Bakalářská práce shrnuje základní pojmy v souvislosti s dopravní tematikou. Zabývá se statistikou dopravních nehod a vyhodnocujícími systémy v rámci České republiky. Práce analyzuje výuková stadia dopravní výchovy a specifikaci práce s dětmi na základních školách. V rámci praktické části se pomocí dotazníkového šetření zkoumá, jaká je úroveň dopravní gramotnosti žáků, zda je dopravní výchova zahrnuta napříč všemi ročníky základních škol či jaké metody jsou pro výuku využívány.

ABSTRACT

RUBÁŠOVÁ, H. *Traffic literacy of elementary school pupils in the city of Pilsen*: Bachelor Thesis. České Budějovice : The College of European and Regional Studies, 2019. 75 p. Supervisor: Ing. Karel Machulda

Key words: transport, traffic education, prevention, transport literacy

The bachelor thesis summarizes the basic terms related to the traffic themes. It deals with traffic accident statistics and evaluation systems in the Czech Republic. The thesis analyzes the educational stages of traffic education and specifies the work with children in primary schools. In the practical part, the questionnaire survey examines the level of traffic literacy of pupils, whether traffic education is included in all grades of primary schools or what methods are used for teaching.

Obsah

| | |
|--|----|
| Úvod..... | 8 |
| 1 Cíl a metodika bakalářské práce | 9 |
| TEORETICKÁ ČÁST | 10 |
| 2 DOPRAVA A JEJÍ HISTORIE NA ÚZEMÍ ČESKÉ REPUBLIKY | 10 |
| 3 DOPRAVNÍ NEHODA | 11 |
| 3.1 Účastník dopravní nehody | 12 |
| 3.1.1 Dítě..... | 12 |
| 3.1.2 Mladistvý | 12 |
| 4 STATISTIKA DOPRAVNÍ NEHODOVOSTI | 13 |
| 4.1 Dopravní zpravodajství | 15 |
| 4.2 Skupina dopravního zpravodajství | 18 |
| 4.3 Jak funguje dopravní zpravodajství? | 20 |
| 5 VÝUKA DOPRAVNÍ VÝCHOVY..... | 21 |
| 5.1 Dopravní výchova v rodině | 22 |
| 5.2 Dopravní výchova u dětí předškolního věku..... | 22 |
| 5.3 Dopravní výchova ve vyučování | 23 |
| 5.4 Rámcový vzdělávací program | 24 |
| 6 SPECIFIKACE PRÁCE S DĚTMI PŘI VÝUCE DOPRAVNÍ VÝCHOVY | 25 |
| 6.1 Specifika práce s dětmi v předškolním a školním věku (4–6 let) | 25 |
| 6.2 Specifika práce s dětmi na prvním stupni ZŠ (6–10 let) | 26 |
| 6.3 Specifika práce s dětmi na druhém stupni ZŠ (10–15 let)..... | 28 |
| 7 OVLIVNĚNÍ DOPRAVNÍ VÝCHOVY MÉDIÍ..... | 30 |
| 7.1 Televizní vysílání | 30 |
| 7.2 Internet..... | 30 |
| 7.3 Rozhlasové vysílání..... | 31 |
| 8 SUBJEKTY PŮSOBÍCÍ V PREVENCI DOPRAVNÍ VÝCHOVY | 32 |

| | | |
|------|---|----|
| 8.1 | Policie České republiky | 32 |
| 8.2 | BESIP | 38 |
| 8.3 | Městská policie Plzeň | 40 |
| 8.4 | Tým silniční bezpečnosti | 42 |
| 9 | MARKÉTINA DOPRAVNÍ VÝCHOVA | 43 |
| 9.1 | 1. a 2. ročník základní školy | 43 |
| 9.2 | 3. a 4. ročník základní školy | 44 |
| 9.3 | 5. ročník základní školy | 45 |
| 9.4 | První stupeň základní školy | 46 |
| | PRAKTICKÁ ČÁST | 47 |
| 10 | SBĚR DAT A VYHODNOCENÍ | 47 |
| 10.1 | Technika sběru dat | 47 |
| 10.2 | Respondenti | 47 |
| 10.3 | Výsledky dotazníkového šetření | 48 |
| 10.4 | Koncepce výuky dopravní výchovy na 31. ZŠ | 57 |
| | ZÁVĚR | 68 |
| | Seznam použitých zdrojů | 69 |
| | Seznam tabulek a grafů | 73 |
| | Přílohy | 75 |

Úvod

Součástí silničního provozu jsme již od narození. Role, které jsou zakomponovány v dopravě, jsou různé a v průběhu života se mění. Jsme chodci, uživatelé motorových či nemotorových vozidel. Se zrychlujícím se stylem životního tempa se objevují čím dál častěji nežádoucí jevy, jako je agresivní jízda, nedostatečné věnování se řízení či vzhledem k velké vytíženosti také únava, která může mít pro bezpečnost v silničním provozu nežádoucí následky. Trvale vzrůstající počet motorových prostředků na našich silnicích a jejich intenzivní využívání má vliv na dopravní nehodovost, což statistiky Policie České republiky potvrzují.

Téma dopravní gramotnost žáků na základních školách jsem si zvolila z důvodu, že jsem se problematice silničního provozu a dopravní nehodovosti věnovala v rámci výkonu služby na Dopravním inspektorátu v Plzni.

Jako dopravní policistka jsem byla svědkem stovek dopravních nehod. Měla jsem možnost být u událostí v dopravě, které bylo možné vyřešit v příkazním řízení na místě, tak i u dopravních nehod, při kterých se bojovalo o lidský život. Díky získaným zkušenostem si velmi uvědomuji závažnost této problematiky. Pohyb dětí na pozemních komunikacích je každodenní součástí života, a proto je důležité, aby děti měly kvalitní znalosti a výuku dopravní výchovy.

1 Cíl a metodika bakalářské práce

Cílem bakalářské práce je přiblížit čtenářům základní pojmy spojené s dopravou a upozornit na její důležitost v životě. Představení nově vznikajícího celorepublikového projektu Policejního prezidia České republiky a Týmu silniční bezpečnosti, který je koncipován formou zábavné výuky. Prevence má dle mého názoru smysl a kvalitní vedení a výchova dětí již od útlého věku je důležitým prvkem pro jejich bezpečnost.

Bakalářská práce bude rozdělena na teoretickou a praktickou část. V teoretické části bude krátce popsána historie a vznik dopravy, statistika dopravní nehodovosti v České republice či použité aplikace dopravního zpravodajství Policie ČR. Dále budou v práci zakomponovány preventivní činnosti a projekty subjektů působících v prevenci. Zmíněny zde budou také důležité faktory pro výuku dopravní gramotnosti, její specifikace při výuce na základních školách a rozložení znalostí dle věku žáků. Samostatnou kapitolu bude tvořit celorepublikový projekt Markétina dopravní výchova, která se zaměřuje na cílenou skupinu dětí. Část praktická bude obsahovat dotazníkové šetření, kde se kladou otázky spojené s možnostmi výuky dopravní výchovy. Na základě zjištěných informací z odpovědí od respondentů budou vypracovány grafy.

TEORETICKÁ ČÁST

2 DOPRAVA A JEJÍ HISTORIE NA ÚZEMÍ ČESKÉ REPUBLIKY

Vznik dopravy lze jednoduše definovat jako záměrné a organizované přemísťování osob, zvířat a věcí na určité místo. Aby doprava fungovala a byla bezpečná, je třeba respektovat pravidla silničního provozu.

Základy vzniku silniční dopravy jsou datovány k roku 1725, kdy byla Karlem IV. vytvořena takzvaná silniční separační komise, která sloužila řízení silničních prací. Spojnice mezi Prahou a Vídní je považována za první vzniklou silnici.¹ V roce 1815 Josef Blažek představil první parní automobil, který byl na našem území sestrojen. Dalším průkopník ve světě automobilů byl František Křižík, jeho elektromobil disponoval pěti koňskými silami. Automobil se spalovacím motorem dostal název Präsident a byl vyroben v Kopřivnici na Moravě. Vozidlo úspěšně v roce 1898 absolvovalo trať Kopřivnice – Vídeň, která měřila 328 km. Vozidlo jelo průměrnou rychlostí 17 km /h. Během první a druhé světové války došlo vlivem válečných operací ke značnému zničení vybudovaných silnic. Vzniklá hospodářská krize měla za důsledek také značné zvýšení ceny pohonných hmot a daní.

Důležitým datem pro bezpečnost a plynulost silničního provozu byl rok 1967. V tomto roce byl zřízen BESIP (bezpečnost silničního provozu), a to v rámci Ústavy pro silniční a městskou dopravu. Úkolem BESIPU je dodnes zajišťovat především prevenci dopravní nehodovosti a bezpečnosti v silničním provozu.

¹ KYNCL, Jan. Historie dopravy na území České republiky. Praha: Vladimír Kořínek, 2006. ISBN 80-903184-9-5.

3 DOPRAVNÍ NEHODA

Jedno známé rčení říká, „Nehoda, není náhoda“. Z praxe mohu uvést, že toto slovní spojení je velmi pravdivé. Mnoho řidičů způsobilo dopravní nehodu tím, že se řádně nevěnovali řízení, nedodržovali stanovené rychlostními limity nebo před jízdou užili alkoholické nápoje. Pokud při dopravní nehodě dojde jen k poničení plechů, nebo k lehkým zraněním, může se mluvit o štěstí.

S tímto může souviset i velký pokrok ve výrobě bezpečnějších a větších vozidel, vnitřního vybavení a lepší konstrukce. Elektronické senzory, které vyhodnocují nastalé možné nebezpečí v souvislosti s provozem na pozemních komunikacích, jsou jedním z dalších pomocníků, které mohou předejít vzniku dopravní nehody. V současné době je naprosto samozřejmé, že ve vozidlech jsou umístěny dětské autosedačky pro převoz dětí.

„Dopravní nehoda je událost v provozu na pozemních komunikacích, například havárie nebo srážka, která se stala nebo byla započata na pozemní komunikaci a při níž dojde k usmrcení nebo zranění osoby nebo ke škodě na majetku v přímé souvislosti s provozem vozidla v pohybu.“²

Dopravní nehody lze dle charakteru rozdělit na tři druhy.

- 1) srážka – jedná se o střet dvou a více účastníků, střet vozidla s pevnou překážkou či chodcem
- 2) havárie – účast na nehodě má pouze jedno vozidlo, např. převrácení vozidla
- 3) jiné nehody – nehody, které nejdou zahrnout pod již uvedené druhy, kdy se jedná o vypadnutí z vozidla či úrazy ve vozidlech při prudkém brzdění.³

² Úplné znění zákona č. 361/2000 Sb., o provozu na pozemních komunikacích a o změnách některých zákonů (zákon o silničním provozu). Vydání: osmnácté. Praha: Armex Publishing, 2017. Edice kapesních zákonů. ISBN 978-80-87451-50-2.

³ CHMELÍK, Jan. *Dopravní nehody*. Plzeň: Vydavatelství a nakladatelství Aleš Čeněk, 2009. ISBN 978-80-7380-211-0, str. 17 a 184

3.1 Účastník dopravní nehody

Účastníkem dopravní nehody je osoba, která se jakkoliv podílí na vzniku dopravní nehody, ať už v pozici svědka, osoby, která byla důsledkem dopravní nehody poškozena, či řidiče motorového či nemotorového vozidla. Každý vznik a průběh nehody je tvořen nehodovým jednáním účastníka silniční dopravy (konáním nebo opomenutím), kterým způsobí nehodovou událost. Ve větší míře, než pachatelé jiných deliktů se viník nehody snaží vyvinut, kdy zavinění shledává u jiných účastníků nehody.

Tato činnost je od jiných deliktů odlišná v osobě pachatele, kdy se ve většině případů jedná o osobu bez kriminální minulosti. Také je potřeba zmínit, že viník nehody se mnohdy dostává do velkého stresu, kdy reaguje nestandardně a zkratkovitě, např. útěk z místa nehody či požití alkoholu po nehodě.⁴

3.1.1 Dítě

Pojem dítě je vymezen v ustanovení § 2 odst. 1 písm. b) zákona č. 218/2003 Sb., o odpovědnosti mládeže za protiprávní činy a o soudnictví ve věcech mládeže a o změně některých zákonů, kdy „se rozumí dítětem mladším patnácti let ten, kdo v době spáchání činu jinak trestného nedovršil patnáctý rok věku“.⁵

3.1.2 Mladistvý

Mladistvým rozumíme dle zákona č. 218/2003 Sb., o odpovědnosti mládeže za protiprávní činy a o soudnictví ve věcech mládeže a o změně některých zákonů toho, „kdo v době spáchání provinění dovršil patnáctý rok a nepřekročil osmnáctý rok svého věku“, jak je uvedeno v § 2 odst. 1 písm. c).⁶

⁴ CHMELÍK, Jan. *Dopravní nehody*. Plzeň: Vydavatelství a nakladatelství Aleš Čeněk, 2009. ISBN 978-80-7380-211-0, str. 297 a 23

⁵ *Trestní právo: (soubor zákonů)*. Plzeň: Vydavatelství a nakladatelství Aleš Čeněk, [2018]. ISBN 978-80-7380-707-8

⁶ *Trestní právo: (soubor zákonů)*. Plzeň: Vydavatelství a nakladatelství Aleš Čeněk, [2018]. ISBN 978-80-7380-707-8

4 STATISTIKA DOPRAVNÍ NEHODOVOSTI

V roce 2018 Policie České republiky řešila celkem 104 764 dopravních nehod. Během událostí v provozu bylo usmrceno 565 osob.⁷ Ve 349 případech byl usmrcen řidič a 103× spolujezdec. Alarmující je počet usmrcených chodců, v loňském roce přišlo o život celkem 113 chodců. Důležité ovšem je, že ani tato čísla nejsou úplně stoprocentní. Do statistik úmrtí se počítají lidské životy vyhaslé do 24 hodin po dopravní nehodě. Pokud tedy život účastníka dopravní nehody vyhasne po 24 hodinách, ve statistikách se již nepromítne.

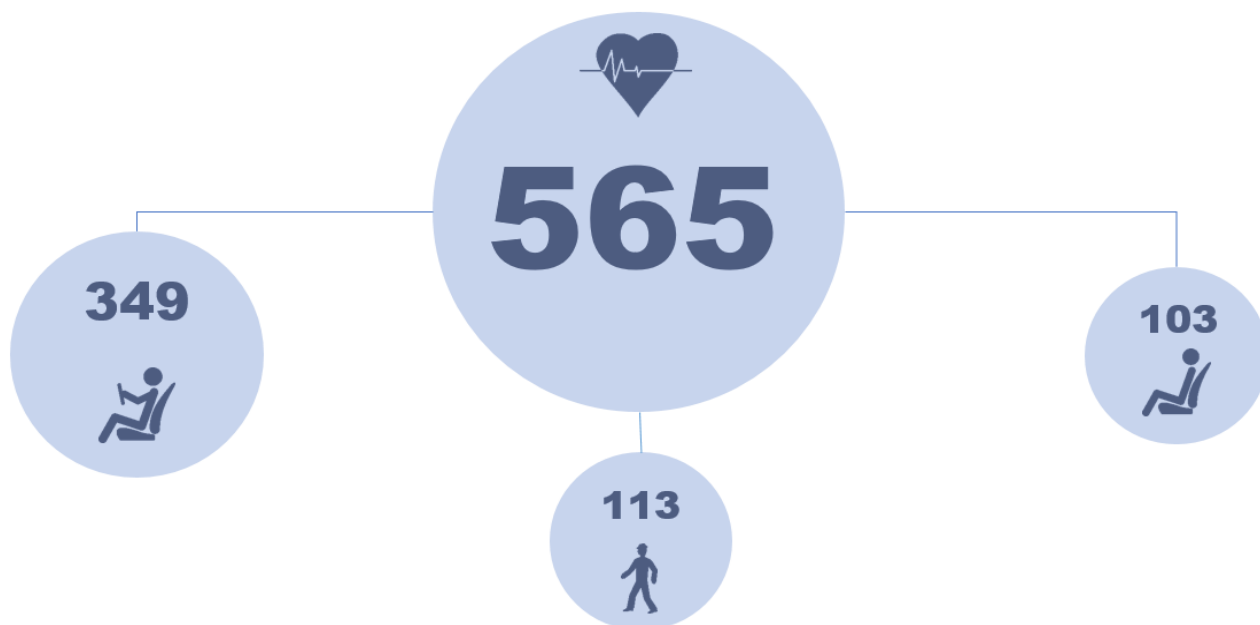
Velmi sledovaným aspektem policejních statistik je, z jaké příčiny se dopravní nehoda stala. Na pomyslném prvním místě, které tvoří téměř 20 % z celkového počtu nehod, se řidiči dostatečně nevěnovali řízení. Další příčinou dopravních nehod bylo nesprávné otáčení nebo couvání, nesprávný způsob jízdy, nedodržení bezpečné vzdálenosti či nepřizpůsobení rychlosti stavu a povrchu vozovky. Řidičská praxe dělá řidiče řidičem. Dle statistik Policejního prezidia České republiky nejvíce dopravních nehod způsobili řidiči s řidičskou praxí do 5 let, jednalo se přibližně o 16 300 dopravních nehod způsobených právě řidiči s nejkratší řidičskou zkušeností. Častým viníkem dopravních nehod je alkohol nebo jiné návykové látky. V téměř 5 000 kolizních situacích byl viník – řidič pod vlivem alkoholu nebo drog, kdy v 76 případech měla dopravní nehoda ty nejtragičtější následky. Hladina alkoholu, pod kterou řidiči usedali za volant, byla nejčastější 1,5 promile alkoholu a více.

Nutno podotknout, že statistika dopravní nehodovosti zahrnuje pouze ty dopravní nehody, které jsou řešeny Policií České republiky. V Plzeňském kraji se například do statistik ani nepromítají takzvané „nenehody“. Nenehody jsou řešeny policisty na místě, vyplněním Záznamu o dopravní nehodě „Euroformuláře“, a následně vyřešením v příkazním řízení. Číslo dopravních nehod by tedy bylo mnohem větší, než uvádějí statistiky.

⁷ Vyhodnocení dopravní nehodovosti za rok 2018 - Policie České republiky. *Úvodní strana - Policie České republiky* [online]. Copyright © 2019 Policie ČR, všechna práva vyhrazena [cit. 31.03.2019]. Dostupné z: <https://www.policie.cz/clanek/vyhodnoceni-dopravni-nehodovosti-za-rok-2018.aspx>

Obrázek 1 Statistika dopravní nehodovosti za rok 2018

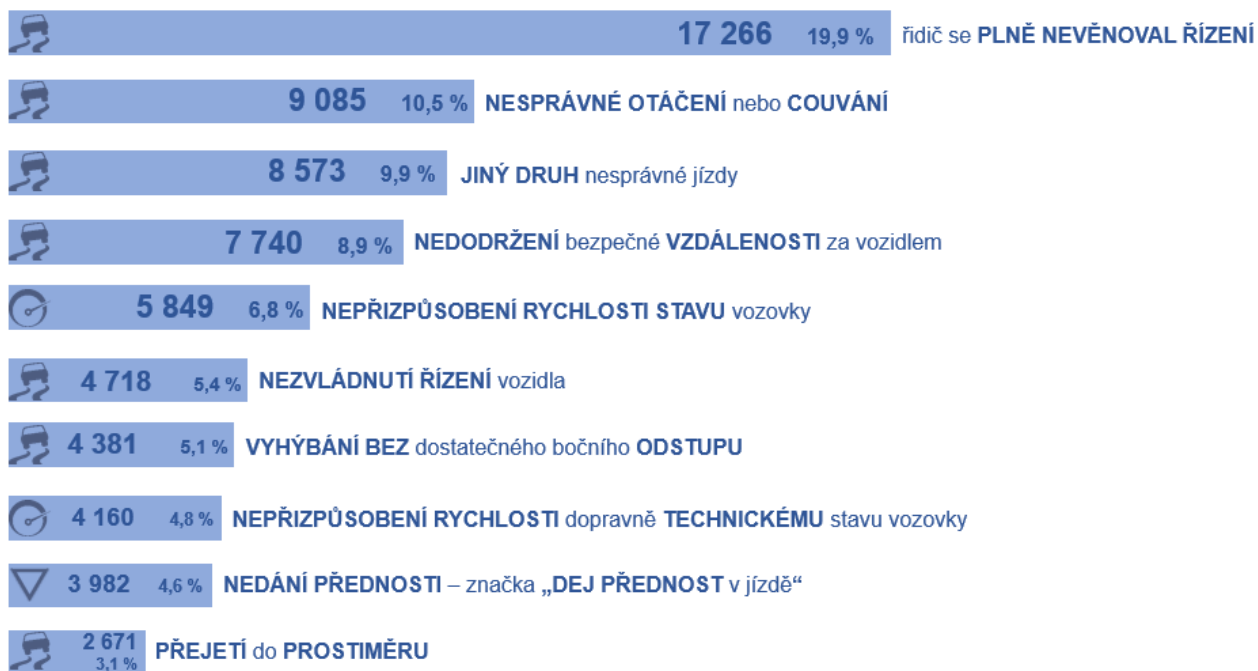
USMRCENÉ osoby



(Zdroj: Policie ČR)

Obrázek 2 Nejčastější příčiny dopravních nehod za rok 2018

NEJČASTĚJŠÍ příčiny NEHOD



(Zdroj: Policie ČR)

Obrázek 3 Dopravní nehody pod vlivem alkoholu za rok 2018

NEHODY pod vlivem ALKOHOLU a DROG

| Nehody zaviněné pod vlivem alkoholu nebo jiných návykových látek | počet nehod | rozdíl nehod oproti roku 2017 | počet usmrcených | rozdíl usmrcených oproti roku 2017 |
|--|--------------|-------------------------------|------------------|------------------------------------|
| Alkohol u viníka do 0,24‰ | 194 | 7 | 4 | 1 |
| Alkohol u viníka 0,24 až 0,5‰ | 311 | 21 | 3 | 0 |
| Alkohol u viníka 0,6 až 0,8‰ | 276 | -19 | 1 | 1 |
| Alkohol u viníka 0,8 až 1,0‰ | 234 | 36 | 5 | 0 |
| Alkohol u viníka 1,0 až 1,5‰ | 739 | 75 | 12 | -1 |
| Alkohol u viníka 1,5‰ a více | 2 818 | 267 | 33 | 10 |
| Alkohol a drogy | 54 | -12 | 4 | 3 |
| Alkohol celkem | 4 626 | 375 | 62 | 14 |
| Drogy celkem | 260 | 29 | 14 | 10 |

(Zdroj: Policie ČR)

4.1 Dopravní zpravodajství

Účelem dopravního zpravodajství je poskytovat včasné a objektivní dopravní informace všem účastníkům provozu na pozemních komunikacích s cílem zvýšit bezpečnost a plynulost provozu na pozemních komunikacích České republiky.

Policie ČR je v postavení jednoho z poskytovatelů dopravních informací v rámci „Jednotného systému dopravních informací pro ČR („JSDI“), který zajišťuje rovný přístup všech subjektů k dopravním informacím poskytovaným Policií České republiky.

Projekt JSDI byl schválen usnesením vlády v roce 2005 a na jeho vzniku se podílelo Ministerstvo vnitra ČR, Ministerstvo dopravy ČR, Ředitelství silnic a dálnic ČR a dnes již zrušené Ministerstvo informatiky ČR.

Správce (*gestorem*) dopravního zpravodajství za Policii ČR se vzhledem k historickým skutečnostem stal operační odbor Policejního prezidia ČR.

Pro podporu zpracování agenturních zpravodajství od jejich příjmu až po vysílání byl v roce 1992 tehdejším Československým rozhlasem zakoupen redakční systém BASYS, který byl na pracovišti oddělení dopravních informací (*součást operačního odboru Policejního prezidia ČR*) využíván až do roku 2003. Poté byl BASYS nahrazen novou aplikací CDI (*Centrum dopravních informací*), od dubna 2008 nahrazen aplikací CDI2, která je používána dodnes.

V rámci plnění stanovených úkolů v oblasti dopravního zpravodajství byla vyvinuta aplikace CDI2, která splňuje požadavky JSDI spočívající zejména v geografické lokalizaci událostí vzniklých na pozemních komunikacích, jejich kódování v evropsky uznávaném číselníku, verifikaci dopravních informací a následné automatické odesílání do centrálního datového skladu Národního dopravního informačního centra provozovaného Ředitelstvím silnic a dálnic České republiky.

Aplikace CDI2 byla spuštěna v ostrém provozu dne 7. dubna 2008 a jejím účelem dle závazného pokynu policejního prezidenta č. 58/2010, o dopravním zpravodajství, byl sběr a aktualizace dopravních informací a po jejich autorizaci jejich odeslání do centrálního datového skladu, na internetové stránky policie a do aplikace OLDA.

V návaznosti na rozsáhlou rekonstrukci dálnice D1 od roku 2013 byla do aplikace CDI2 začleněna nová funkcionální grafické zobrazení dálnice D1 – modul Dálnice. Nově je zde možno měnit zobrazení z běžného na dálniční a také přímo zakládat dopravní informace, které vznikly na dálnici. Dálniční zobrazení obsahuje důležité informace o poloze výjezdů a nájezdů pro složky IZS včetně popisu příjezdu a podrobné mapky, umístění kamer, šipky pro směr jízdy. Umožňuje zobrazit převedení jízdních pruhů do protisměru a četné uzavírky s popisy stavu situace. Výstupy z kamerového systému jsou pouze statické obrázky. Vkladačem do CDI2 jsou především oddělení dopravních informací OO PP ČR, operační střediska krajských ředitelství policie a útvarů s celorepublikovou působností, dálniční oddělení, dopravní inspektoráty, oddělení dopravního dohledu a oddělení centrálního řízení dopravy KŘP hl. m. Prahy.



Policie má pro svoji činnost k dispozici dopravní informace i od ostatních subjektů JSDI. Z tohoto důvodu byla vyvinuta aplikace CDI3, která umožňuje zobrazování a vytěžování

veškerých typů dopravních informací zpracovávaných centrálním datovým skladem. Vzhledem k tomu, že se tyto dvě aplikace zaměřovaly, byla aplikace CDI3 přejmenována na On Line Dopravní Aktuality „OLDA“.

Přínosem aplikace je zejména dostupnost dopravních informací pro všechny složky policie, přehled o aktuálních dopravních informacích v rámci regionu nebo na konkrétní trase dle zvolených parametrů, vizualizace a přesná lokalizace všech dopravních informací v mapě, monitorování problematických úseků (*kamerové systémy*).

Od roku 2014 je v provozu aplikace TRANSPORTY, která je součástí aplikace OLDA. Je rozdělena na dvě části – internetová část pro přepravce pro hlášení přeprav a výbušnin a internetová část v aplikaci OLDA pro potřeby operačním důstojníkům na operačním středisku Policejního prezidia ČR. Aplikace umožňuje vizualizaci přeprav v mapě, kde jsou k dispozici veškeré dopravní informace na území ČR.

Od 24. prosince 2008 jsou na internetových stránkách policie zobrazovány v sekci „Dopravní servis“ dopravní informace zpracovávané policií (<http://www.policie.cz/dopravniservis.aspx>). Dne 25. ledna 2009 byla zprovozněna informační aplikace „Denní statistiky dopravních nehod“, kde jsou zobrazovány předběžné, operativní statistiky odpovídající dostupnosti dat v 05.00 hod. následujícího dne.

Dopravní informace z těchto stránek jsou určeny zejména široké laické i odborné veřejnosti. Tyto stránky pozitivně prezentují práci policie, včetně práce operačních odborů. Sekce Dopravní informace patří mezi jednu z nejnavštěvovanější částí policejního webu. Tuto pozici si udržuje již několik let.

Obrázek 4 Dopravní servis

DOPRAVNÍ INFORMACE

Centrum dopravních informací

Informační aplikaci Centrum dopravních informací připravuje: [Operační odbor Policejního prezidia ČR](#)

Poslední aktualizace databáze: 28. června 2017 v 10:48:49

Dopravní informace

Kraj: Okres: Komunikace:

Oblast informací: Dopravní situace Akce Uzavírky Sjízdnost

Nádměrný náklad Plánovaná omezení

Počet nalezených záznamů: 84 [Všechny dopravní informace \(XML\) Stáhnout](#)

| Druh události | Platnost OD | Platnost DO | Kraj | Okres | Komunikace | Soubor |
|-----------------|---|-----------------|------|------------|---|---|
| Dopravní nehoda | 28.6.2017 10:45 | 28.6.2017 12:45 | ULK | Liboměřice | Mapa | XML |
| | Od 28.6.2017 10:45 do 12:45: v ulici Neklanova v obci Roudnice Janova 1796; nehoda; DOD | | | | Začátek GPS X: 14,241079 Y: 50,477626 | Konec GPS X: 14,241079 Y: 50,477626 |

SOUVISEJÍCÍ ODKAZY

- [Dopravní portál ČR](#)
- [Dopravní nehody Praha](#)
- [Rekonstrukce dálnice D1](#)
- [Dopravní situace v Evropě](#)

HLÁŠENÍ KYBERKRIMINALITY

STOP KORUPCI

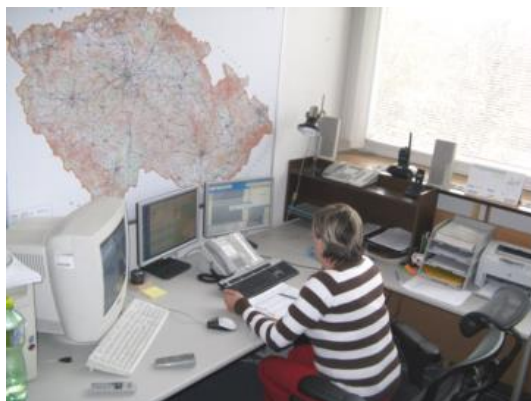
INFORMACE K TERORISMU

(Zdroj: Policie ČR)

4.2 Skupina dopravního zpravodajství

Skupina dopravního zpravodajství (dále jen „SDZ“) v rámci oddělení správy informačních systémů a dopravního zpravodajství, do 1. ledna 2013 zvaná oddělení dopravních informací, a ještě dříve Centrum dopravních informací, vznikla v roce 1994 na základě usnesení Rady vlády pro bezpečnost silničního provozu jako pracoviště Útvary pro koordinaci a řízení Policie ČR. Po různých organizačních změnách Policejního prezidia ČR, je v současné době SDZ jedním z pracovišť operačního odboru Policejního prezidia ČR.

Obrázek 5 Pracoviště



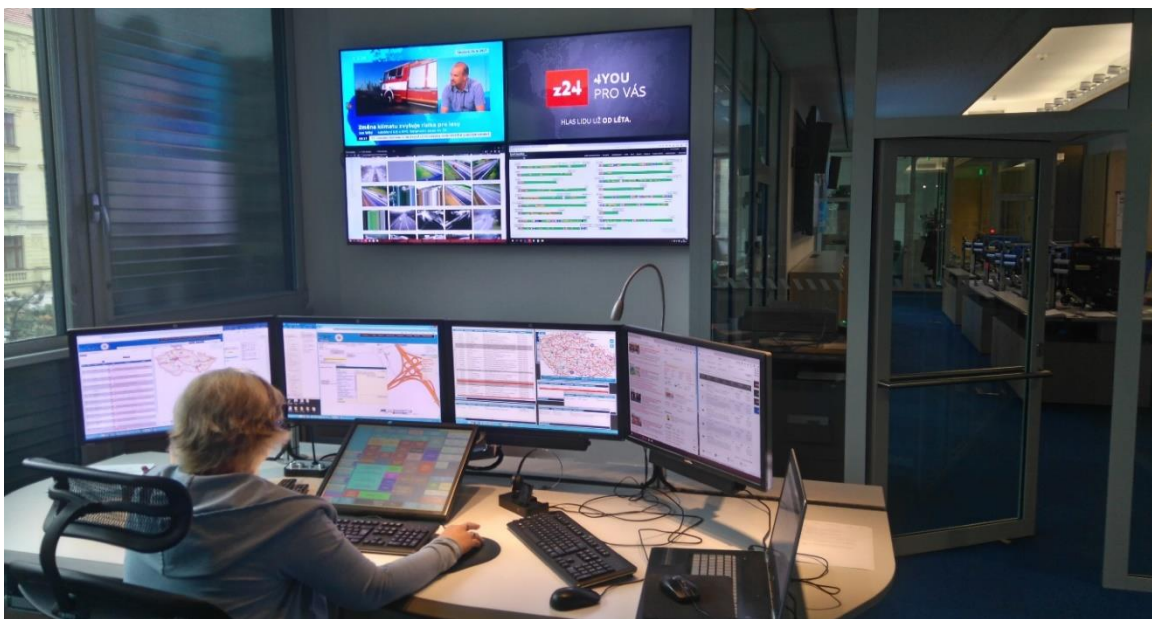
(Zdroj: Policie ČR)

SDZ spravuje aplikace CDI2, OLDA a informační aplikace internetových stránek Policie ČR www.policie.cz. „Denní statistiky dopravních nehod“ a „Centrum dopravních informací“ a sleduje jejich funkčnost.

SDZ je pracoviště, které v nepřetržitém výkonu práce shromažďuje, zpracovává a poskytuje veřejnosti informace o dopravní situaci na území ČR. Podává informace o stavu a sjízdnosti komunikací (např. hustota provozu, kolony, ztížení provozu vlivem klimatických podmínek – ledovka, sněhové jazyky, mlha atd.); aktuální omezení silničního provozu (např. nehoda, spadlý strom); přepravách nadměrných nákladů apod.

Pracovníci SDZ provádějí metodické akce na vkladatelských pracovištích (operační střediska, dálniční oddělení), kde zejména vysvětlují práci s aplikacemi a využití jejich možností k urychlenému vkládání dat.

Obrázek 6 Nové pracoviště



(Zdroj: Policie ČR)

Cílem SDZ je kvalitní dopravní zpravodajství, které spolu s médii přispívá ke zvyšování bezpečnosti a plynulosti silničního provozu, vyšší hospodárnosti silniční dopravy a v neposlední řadě vede i k posílení důvěry občanů k Policii ČR.

4.3 Jak funguje dopravní zpravodajství?

Po oznámení dopravní informace (*nehoda, ledovka, spadlý strom atd.*) na linku tísňového volání 158 policista integrovaného operačního střediska situaci vyhodnotí a po provedení potřebných opatření k eliminaci nebezpečí ji vloží do informačního systému CDI2. Po vložení se daná informace zobrazí na pracovišti skupiny dopravního zpravodajství (operačního odboru Policejního prezidia ČR), které ověří její správnost, popř. ji upraví (*např. vloží místo události do mapy atd.*). Jestliže je vše v pořádku, potvrdí autorizaci a dopravní informace je předána do Národního dopravního informačního centra (NDIC) Ředitelství silnic a dálnic ČR, současně i na internetové stránky Policie ČR (www.policie.cz) a do intranetové aplikace OLDA.

5 VÝUKA DOPRAVNÍ VÝCHOVY

Výuka dopravní výchovy je celoživotním procesem. Je proto velmi důležité mít správné základy a znalosti, na kterých se bude budovat další vývoj dopravní gramotnosti.

Velmi významnou roli při výchově dopravní gramotnosti hraje rodina. Pěstování správných návyků a bezpečného chování je především na nás, na rodičích. Co dítě vidí u svého vzoru „rodiče“, to bude samo dělat. Měli bychom dětem rozvíjet schopnost předvídat možná vzniklá rizika a vštěpovat zásady správného chování v dopravě. Naopak jestliže dítě doma pocíťuje úzkost a nejistotu, výsledkem může být agresivní chování, vulgarita a pocit méněcennosti.⁸

Dalším prostředím, kde jsou děti od útlého věku vedeny k dopravní gramotnosti, je mateřská škola. Nejmladší generaci pedagogové vedou ke správnému chování prostřednictvím společných vycházek, kde si přibližují pravidla v silničním provozu, a formou zábavných her.

Základní škola je dalším stupněm vzdělávání. V mnoha školách se již pravidelně tématu dopravní výchovy věnují. Pomocí metodických pomůcek, učebnic a soutěží na dopravních hřištích probíhá opět zábavnou formou učení se, jak se bezpečně a správně chovat jako účastník silničního provozu. Celkové pojetí dopravní výchovy se na školách velmi různí, některé školy je mají zavedené v osnovách, některé je dávají jako možnost volby nepovinného předmětu, jiné školy se uvedené problematice věnují i v mimoškolních aktivitách.

⁸ Dvořáček, J. Základy pedagogiky. 1. vyd. Praha 1999, s 11.

„V moderní škole chceme vytvořit podmínky k tomu, aby se žáci chtěli učit celoživotně, aby se do procesu vzdělávání a sebevzdělávání zapojili aktivně. (Co vím a znám, mi nikdo nevezme, je to moje největší bohatství)“⁹

5.1 Dopravní výchova v rodině

Jedním z nejdůležitějších učitelů dopravní výchovy je rodina. Většina dětí je již od narození součástí silničního provozu, a to během přepravy v autosedačce z porodnice domů. Od útlého věku děti pozorují hustotu provozu a svět dopravy z pozice diváka v kočárku. Brzy ovšem nastane den, kdy přichází první krůčky dítěte a stává se tak přímým účastníkem silničního provozu. Je tedy v tuto dobu hlavně na rodičích, aby dopravní gramotnost nepodcenili a byli velmi důslední. Důležité také je, být dětem nejen dobrým učitelem, ale i dobrým vzorem.

5.2 Dopravní výchova u dětí předškolního věku

V určitém věku se pomocníkem rodičů při dopravní výchově stává mateřská škola. Např. při přecházení silnice je potřeba na rozhlédnutí se nejen upozornit, ale i tak učinit, a o přechodu pro chodce je nutné nejen mluvit, ale i přecházet vozovku v místě jeho vyznačení, to děti často nevědomky trénují na dopoledních vycházkách s učitelkami.

Je potřeba, aby dítě k vytvoření správných návyků získalo nejen vědomosti, ale i zkušenosti z oblasti dopravní výchovy. Je tedy nutné jim vštěpovat ukázněnost, opatrnost a rozvíjet vlastnosti, které ovlivňují reakce dětí při chování v určitých situacích (tj. paměť, pozornost, soustředěnost, ohleduplnost, vnímání i orientaci v prostoru a čase, vnímání nebezpečí aj.).

⁹ Jeřábek, J. Tupý, J. Manuál pro tvorbu školních vzdělávacích programů: téma motivace. Praha: Výzkumný ústav pedagogický, 2005. s 7.

Brzy se dítě se stává tzv. předškolákem a v dopravě se účastní hlavně jako:

- **chodec s doprovodem**

- **chodec bez doprovodu**

- **pasážér v autě**

- **cyklista s doprovodem**

Je třeba dětem vysvětlit, co obnáší jednotlivé role a hlavně jak se mají v těchto situacích chovat. Důležitou součástí vnímání provozu jsou pro děti jejich oči. Zrakem vnímají barvy teplé (červená, oranžová) a studené (modrá, zelená). Dobře se jim tedy pamatuje označení barev na semaforu pro chodce i řidiče motorových vozidel. Toto tvrzení se mi potvrdilo i během mé praktické části, kdy děti dostaly za úkol vybarvit oba semaforey.

Ke správnému zakódování všech těchto nových věcí lze použít mnoho zábavných a didaktických pomůcek, jako jsou omalovánky pro děti, vystřihovánky, básničky, pohádky nebo samolepky s dopravní tematikou.

5.3 Dopravní výchova ve vyučování

Dopravní výchova vstoupila formou různých programů do osnov na základních školách. Hlavním cílem je upozornění na možná rizika, která v silničním provozu existují.

- Prvouka – při výuce prvouky děti poznávají dopravní značení, rozpoznávají dopravní prostředky, rozlišují světelnou signalizaci. Zaměřují se na cestu do školy a okolí školy, kde se nachází silnice, kde chodníky a jak je správně a bezpečně využít.
- Český jazyk – formou jazykolamů a básniček si vštěpují správné návyky.
Semafor – Co máš dělat na červenou, když se kolem auta ženou?
Na chodníku klidně stát, v jízdní dráhu nevbíhat.
Co znamená tahle změna, když je žlutá rozsvícená?

Připrav se a pozor dej, čekej, nikam nespěchej.

A když svítí zelená? Co to děti znamená?

Malí jako velicí, všichni přejdou silnici.¹⁰

- Matematika – formou výpočtů a porovnávání rychlosti vozidel (předpoklady, které vozidlo přijede dřív)
- Tělesná výchova – Správné řazení se vedle sebe, dodržování bezpečné a dostatečné vzdálenosti během rozsvičky, střídání pomalé a rychlé chůze, překážková dráha.
- Hudební výchova – nauka rozpoznání zvuků dopravních prostředků (vlak, vozidlo, letadlo, parník.), zpívání písní s tematikou dopravní výchovy

Během výuky učitelé využívají několik metod. Jedna z nich je slovní metoda, při které děti vysvětlují, jak se chovat a jak postupovat při dopravní nehodě. Inscenační metoda se využívá tak, že žáci mají určené role a prakticky tak řeší vzniklý problém v provozu. (Role policisty, role viníka dopravní nehody, role účastníka, role kolemjdoucího.) Oblíbenou metodou výuky jsou didaktické hry a hračky.

5.4 Rámcový vzdělávací program

Upravený Rámcový vzdělávací program pro základní vzdělávání (dále jen „RVP ZV“), který vešel v platnost od 1. 9. 2013, mimo jiné zvyšuje nároky na výuku dopravní výchovy. Klade důraz například na pozitivní ovlivňování zdraví, pochopení pojmu hodnota zdraví, jednání a chování za mimořádných událostí a vzájemné prolínání těchto témat a jejich uplatňování v praxi¹¹

¹⁰ Doprava :: Říkaný pro nejmenší děti. *Říkaný pro nejmenší děti* [online]. Copyright © 2011 Říkaný pro děti [cit. 31.03.2019]. Dostupné z: <https://www.rikankyprodeti.cz/doprava>

¹¹ MŠMT. Rámcově vzdělávací program pro základní vzdělávání, část C, člověk a zdraví, s 77.

6 SPECIFIKACE PRÁCE S DĚTMI PŘI VÝUCE DOPRAVNÍ VÝCHOVY

6.1 Specifika práce s dětmi v předškolním a školním věku (4–6 let)

Dítě předškolního věku je ve fázi názorového myšlení. Usuzování dítěte je vázáno na vnímané, nebo představované podněty. Hlavními charakteristikami jsou úvahy prováděné z pohledu vlastní osoby, přisuzování lidských vlastností zvířatům i neživým objektům a kladení důrazu na přítomnost, která představuje jistotu. To značí, že myšlení je názorné a rozvíjí se činnostmi, z čehož vyplývá nutnost názornosti učení, kdy dítě musí předmět, o kterém přemýšlí, vidět. Dítě v tomto vývojovém stádiu nedokáže přemýšlet nad několika aspekty najednou. Ideální přístup je kladení jednoduchých otázek na jednu určitou věc, která pro ně není abstraktní. Velký motivační vliv mají pohádky a říkanky, za jejichž pomoci můžeme dítěti pomoci si osvojit nové kompetence a rozšířit slovní zásobu. Pro tento věk je typická fyzická aktivita a herní situace, nikoliv složité simulační hry. V tomto věku dítě udrží pozornost přibližně 10 minut, tudíž je vhodné dítěti předkládat nové podněty, a tím zajistit stabilitu jeho vnímání. Proto je k udržení pozornosti velmi vhodné střídat různé aktivity.

Děti by měly znát tyto základní prvky:

Chodec: Chůze po doporučené straně chodníku, správné rozhlédnutí se, oční kontakt, rozeznání světelných signálů pro chodce i dopravní prostředky, vymezení bezpečných a nebezpečných míst pro přecházení (se semaforem i bez), význam reflexních doplňků, význam základních dopravních značek pro chodce, pojem stezka pro chodce.

Cyklista: Určení vhodných míst pro jízdu na kole, koloběžce, in-line bruslích, vhodné oblečení + cyklistická přilba + reflexní a ochranné doplňky, cyklostezka a pravidla bezpečného pohybu na ní, základní pravidla pohybu ve skupině při jízdě po pozemní komunikaci, znamení o změně směru jízdy, význam základních dopravních značek pro cyklisty.

Spolujezdec v autě: Používání vhodných zádržných systémů, správný způsob nastupování/vystupování, správný způsob komunikace se spolucestujícími a s řidičem, přeprava domácích mazlíčků, zásady používání doprovodných aktivit během jízdy (hry; konzumace jídla a pití, vyhazování odpadků z okna).

Cestující v prostředku MHD: Správné chování před nástupem (ostrůvek, nástupiště, peron), nástup/výstup, bezpečné chování během jízdy – sedím nebo se pevně držím; nenakláním se z okna, ohleduplnost k ostatním cestujícím, správné chování po vystoupení z prostředku MHD – přecházení až po odjetí autobusu.

Volný čas: Vymezení bezpečného prostoru pro hru – v létě i v zimě, pojem obytná zóna a pravidla chování v ní – pochopení rizik při pobytu v ní – např. hra s míčem v blízkosti komunikace, sáňkování na komunikaci.

6.2 Specifika práce s dětmi na prvním stupni ZŠ (6–10 let)

V myšlení dítěte mladšího školního věku dojde k posunu od mechanické k logické paměti. Zpočátku projevují tzv. naivní realismus, což se projevuje bezmeznou důvěrou a závislostí na sdělených informacích, které přechází v kritický realismus, kdy si dítě samo ověřuje poznatky. V této fázi vývoje je důležité pro osvojení si kompetencí zapojit co nejvíce smyslových orgánů. Vnímání se stává systematictější a pozornost postupně přechází v záměrnou. Děti v tomto období udrží pozornost nejdéle cca 20 minut v rámci jedné činnosti, která je pro ně poutavá.

Děti by měly znát tyto základní prvky:

Chodec: Chůze po doporučené straně chodníku a chování na chodníku, pravidlo správného rozhlížení, oční kontakt, přecházení se semaforem i bez, s přechodem pro chodce i bez něj, pojem místo pro přecházení; nepřehledná a nebezpečná místa pro přecházení, co dělat v situaci, kdy v polovině přecházení naskočí červené světlo, způsob přecházení kolmo k ose silnice, přecházení víceproude komunikace, znalost světelné

signalizace pro chodce i pro motorová vozidla, sluchátka v uších + používání mobilních telefonů, chůze po silnici bez chodníku, krajnice a její nástrahy, chůze po krajnici ve skupině – útvar chodců, vbíhání do silnice mezi zaparkovanými auty, pojem pěší zóna a stezka pro chodce + pravidla pohybu na ní, význam souvisejícího dopravního značení, přecházení křižovatek (se světelnou signalizací i bez), užití podchodu/nadchodu, pojem snížená viditelnost + aktivní užívání reflexních doplňků.

Cyklista: Povinná a doporučená výbava jízdního kola a výbava cyklisty, ochranná přilba + reflexní a ochranné doplňky, bezpečná místa pro jízdu na jízdním kole, in-line bruslích, koloběžce, základní pravidla pohybu na pozemní komunikaci a na cyklostezce, způsob jízdy ve skupině, znamení při změně směru jízdy, zastavení, objíždění překážky, vedení kola na silnici a přes přechod pro chodce, přeprava zavazadel na kole, znalost pravidel přednosti v jízdě, související dopravní značení pro pohyb cyklistů v silničním provozu.

Spolujezdec v autě: Znalost používání různých druhů zádržných systémů a jejich význam, nástup/výstup, správné chování během jízdy, pravidla pro správný převoz domácích mazlíčků a přepravu zavazadel ve vozidle, pravidla chování na parkovišti.

Cestující v prostředku MHD: Správné chování před nástupem do dopravního prostředku (ostrůvek, nástupiště, peron), nástup/výstup, bezpečné chování během jízdy, poutání v autobuse, nenaklánění se z oken, ohleduplnost k ostatním cestujícím, uvolnění místa k sezení starším a handicapovaným spoluobčanům, správné chování po vystoupení z prostředku MHD –přecházení silnice až po odjetí dopravního prostředku s dostatečným rozhledem, základní pravidla přecházení silnice s provozem TRAM, správné chování při jízdě na eskalátorech, rozlišení druhů železničních přejezdů, pravidla pro přecházení/přejíždění na kole železničního přejezdu, význam železniční světelné signalizace a pohybu závor na přejezdu, pohyb v kolejišti a okolí železniční tratě, nebezpečí lezení po střechách vagonů.

Volný čas: Vymezení bezpečného prostoru pro hru během všech ročních období, pravidla bezpečného chování v obytné zóně, znalost rizik při vbíhání do silnice (mezi řadou zaparkovaných vozidel), schopnost regulace stádního chování, základy

poskytování první pomoci, znalost telefonních čísel na složky IZS, postup komunikace s dispečinkem složek IZS.

6.3 Specifika práce s dětmi na druhém stupni ZŠ (10–15 let)

V rámci celkového vývoje dochází ke změně způsobu myšlení. Dospívající je schopen uvažovat abstraktně, a to i o variantách, které reálně neexistují. Hormonální proměny stimulují změny emočního prožívání, jehož výkyvy mohou odpoutávat pozornost a ovlivňovat aktuální hodnocení dospívajícího. Dospívající připouští variabilitu různých možností i možnost různorodosti názorů jiných lidí, jiných teorií. Dospívající dovede uvažovat systematictěji, mění se způsob manipulace s informacemi. Akceptuje více možností, a proto dovede uvažovat o různých způsobech řešení. Tato věková kategorie sice udrží pozornost na dobu delší, ale nesmírně záleží na osobnosti lektora.

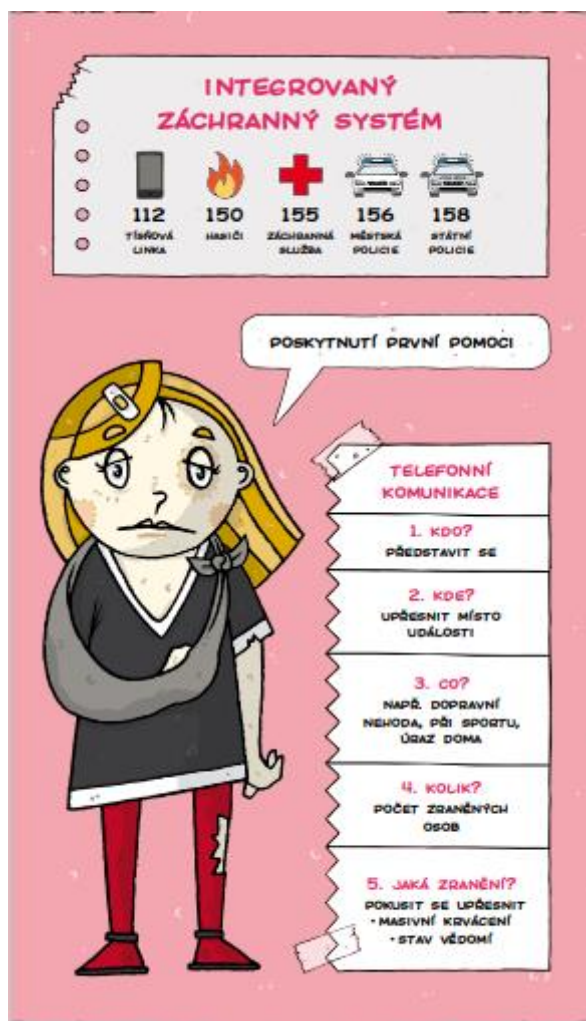
Prohlubování znalostí a dovedností z oblasti dopravní výchovy nabytých na I. stupni ZŠ, a to jak v roli chodce, cyklisty, spolujezdce v automobilu i cestujícího různými dopravními prostředky MHD.

Děti by měly zvládat vyhodnotit tyto základní situace:

Samostatný bezpečný pohyb v silničním provozu mezi chodci, motorovými i nemotorovými vozidly. Ovládání techniky jízdy na jízdním kole a manévrů při odbočování, zastavení, brzdění i v náročném dopravním prostředí. Rutinní ovládání pravidel silničního provozu. Znalost dopravního značení (svislé i vodorovné). Druhy křižovatek, pravidla přednosti v jízdě (řazení se před křižovatkou, průjezd křižovatkou, kruhový objezd, přejezd pro cyklisty, jízdni pruh a koridor pro cyklisty), objíždění překážky. Pojmy ohrozit/omezit účastníka silničního provozu. Pravidla pohybu za snížené viditelnosti a zhoršených klimatických podmínek. Světelná signalizace pro chodce, motorová vozidla i cyklisty. Pokyny policisty při řízení silničního provozu. Schopnost poskytnutí základních úkonů při první předlékařské pomoci. Znalost telefonních čísel na složky IZS a komunikace s dispečinkem IZS. Znalost správného chování v krizové situaci – např. při dopravní nehodě. Znalost základních legislativních předpisů regulujících pohyb osob a motorových i nemotorových vozidel v silničním

provozu (zákony, vyhlášky atd.). Posilování vědomí odpovědnosti za porušení legislativních norem, vč. důsledků tohoto nesprávného chování. Spolujízda s osobou pod vlivem alkoholu/drog.

Obrázek 7 Integrovaný záchranný systém



(Zdroj: Markétina dopravní výchova)

7 OVLIVNĚNÍ DOPRAVNÍ VÝCHOVY MÉDII

7.1 Televizní vysílání

Televize nás provází již od dětství. Mnohé pohádky, soutěže a příběhy jsou věnovány oblasti dopravní výchovy. Děti se tak dozívají zábavnou formou různá pravidla bezpečnosti v silničním provozu a získávají různé rady a návody ze světa dopravy. Díky televizním pořadům si tak často lépe zapamatují důležité informace z odvětví dopravy. Dalším aspektem televizního vysílání je, že zde mohou děti vidět i důsledky nesprávného chování v silničním provozu a co bylo příčinou například dopravní nehody.

Jedním z výukových programů, který se problematikou bezpečnosti dětí v silničním provozu zabývá, se nazývá „Dětská dopravní policie.“ Celý seriál se odehrává ve virtuálním světě, pravidla i situace jsou přitom zcela reálné. Ve 26 dílech se budeme setkávat se sympatickou trojicí dopravních policistů a řadou dětských hrdinů v rozličných dopravních situacích.

Na tomto pořadu spolupracovalo několik subjektů, patří mezi ně: Stanislav Berkovec – místopředseda Podvýboru pro dopravu Poslanecké sněmovny Parlamentu ČR, Ministerstvo dopravy – BESIP, Ředitelství služby dopravní policie PP ČR, Ministerstvo školství mládeže a tělovýchovy a městská část Praha 3.

7.2 Internet

Masmédium v podobě internetu, ve kterém je uloženo největší množství informací, které je v různých podobách – zvukových nahrávkách, videí, textech či obrázcích – velmi oblíbenou formou a možností, jak se děti mohou v problematice dopravní gramotnosti vzdělávat. Existuje několik internetových zdrojů, které se přímo problematikou dopravní výchovy zabývají a kladou důraz na prevenci s tím spojenou.

Internetový portál www.bezpecneesty.cz nabízí velmi zábavnou formou několik animovaných dopravních situací, která slouží jak dětem a rodičům, tak i učitelům na mateřských či základních školách.

Velmi pěkně rozpracované příběhy o dopravní výchově také nabízí portál www.zachranny-kruh.cz, kde si mohou také navzájem občané sdílet výukové pomůcky či aktuality a poznatky.

Na YouTube kanálu <https://www.youtube.com/user/ibesip> má své zastoupení ve velké míře také BESIP. Na profilu můžete najít nejen zásady určené pro děti, ale i pro každou věkovou kategorii.

7.3 Rozhlasové vysílání

S rozhlasovým vysíláním se v dnešní době děti setkají především ve vozidlech. Děti se tak dozvídají například aktuální dopravní informace v České republice, kde se stala dopravní nehoda či kde je uzavírka na silnicích a z jakého důvodu. V rozhlasovém vysílání se také mohou dozvědět jiné zajímavosti ze světa motorismu a dopravy.

8 SUBJEKTY PŮSOBÍCÍ V PREVENCI DOPRAVNÍ VÝCHOVY

8.1 Policie České republiky

„Policie České republiky je jednotný ozbrojený bezpečnostní sbor zřízený zákonem České národní rady ze dne 21. června 1991. Slouží veřejnosti. Jejím úkolem je chránit bezpečnost osob a majetku, chránit veřejný pořádek a předcházet trestné činnosti. Plní rovněž úkoly podle trestního řádu a další úkoly na úseku vnitřního pořádku a bezpečnosti svěřené jí zákony, předpisy Evropských společenství a mezinárodními smlouvami, které jsou součástí právního řádu České republiky. Policie České republiky je podřízena ministerstvu vnitra. Tvoří ji policejní prezidium, útvary s celostátní působností, krajská ředitelství policie a útvary zřízené v rámci krajských ředitelství. Zákon zřizuje 14 krajských ředitelství policie. Jejich územní obvody se shodují s územními obvody 14 krajů České republiky.“¹²

Obrázek 8 Setkání s dětmi

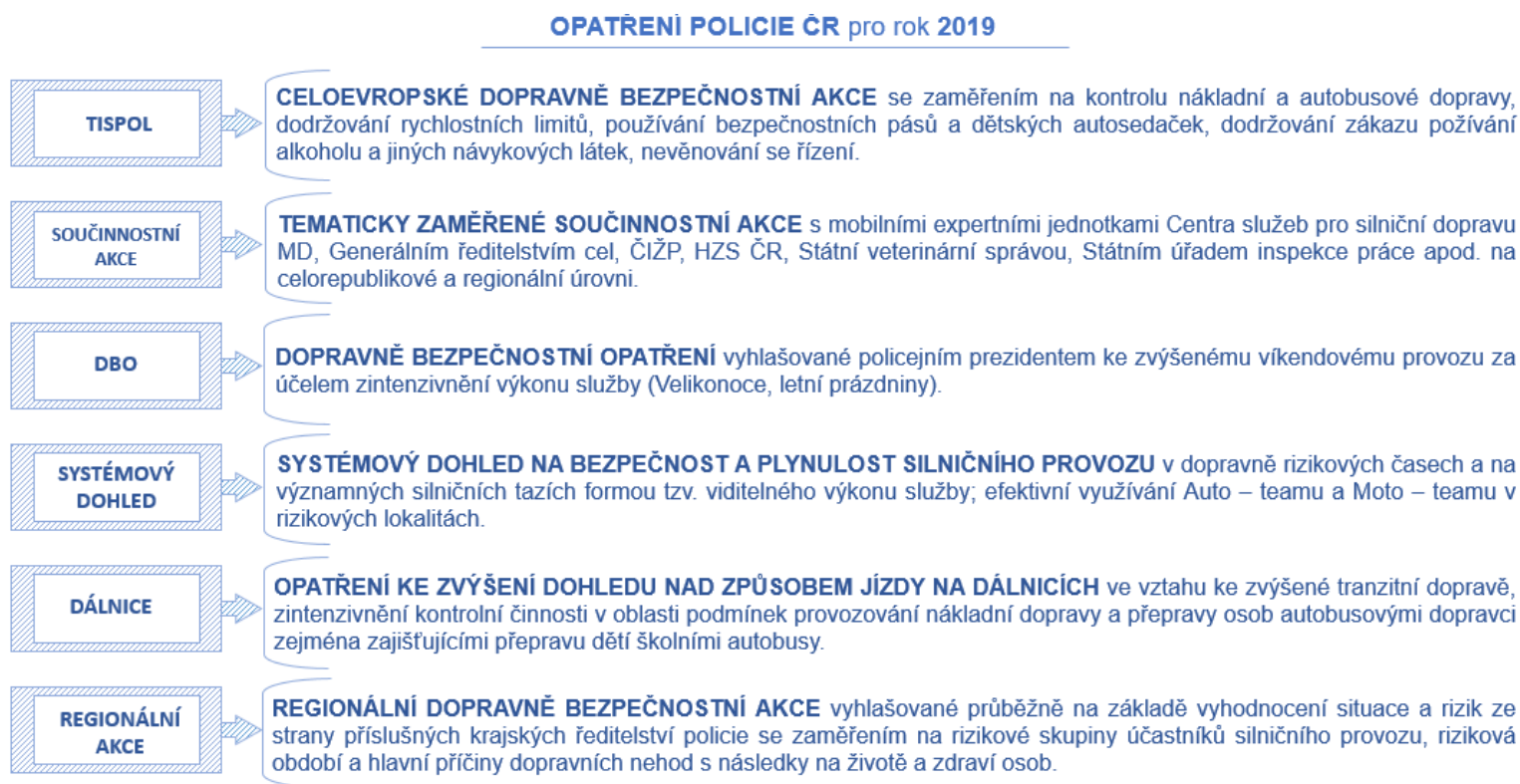


(Zdroj: vlastní)

¹² Policie České republiky - Policie České republiky. *Úvodní strana - Policie České republiky* [online]. Copyright © 2019 Policie ČR, všechna práva vyhrazena [cit. 31.03.2019]. Dostupné z: <https://www.policie.cz/clanek/o-nas-policie-ceske-republiky-policie-ceske-republiky.aspx>

Policie České republiky se prevencí dopravní výchovy velmi intenzivně zabývá. Na svém kontě má několik projektů, které jsou uskutečňovány na území celé České republiky nebo na jednotlivých územních obvodech.

Obrázek 9 Opatření Policie ČR pro rok 2019



(Zdroj: Policie ČR)

Zebra se za Tebe nerozhlédne

Úkolem tohoto projektu je především upozornit na problematiku nejzranitelnějších účastníků silničního provozu, a to na chodce. Policejní prezidium České republiky pořádá tento projekt pravidelně 2× ročně ve spolupráci s pojišťovnou Ministerstva Vnitra České republiky a BESIPEM. Hlavním cílem je osvojení si dodržování pravidel bezpečného přecházení vozovky.¹³

¹³ Zebra se za Tebe nerozhlédne! - Policie České republiky. *Úvodní strana - Policie České republiky* [online]. Copyright © 2019 Policie ČR, všechna práva vyhrazena [cit. 31.03.2019]. Dostupné z: <https://www.policie.cz/clanek/zebra-se-za-tebe-nerozhledne-262841.aspx>

Zebra radí

„Vozovku přecházej na přehledném místě, pokud je v blízkosti přechod pro chodce, použij ho!“

Obrázek 10 Zebra se za Tebe nerozhlédne

- Do vozovky smíš vstoupit po bezpečném rozhlédnutí. **Pravidlo zní: 3× se rozhlédni: vlevo, vpravo, vlevo a rychle přejdi!**
- Vždy si počínej tak, aby řidič měl šanci zastavit vozidlo před přechodem pro chodce!
- Do vozovky vstupuj, až když vozidla bezpečně zastaví, nikdy nevbíhej před jedoucí vozidla¹⁴



(Zdroj: Policie ČR)

Čtení policejních pohádek

Knížka „Policejních pohádek“ obsahuje celkem 16 pohádek a příběhů. Dějem pak děti provede policista Honzík. V závěru pohádky zopakuje správné pravidlo soudce, spravedlivý Přemysl. Příběhy zahrnují časté protiprávní situace a dětem vhodnou formou přibližují zásady bezpečného chování či naopak upozorňují, jakého jednání se vyvarovat. Mezi příběhy tak lze nalézt téma sprejerství, pohřešování dítěte, násilné, majetkové i mravnostní trestné činnosti či nebezpečí drog.¹⁵

Názvy některých příběhů:

¹⁴ Zebra se za Tebe nerozhlédne! - Policie České republiky. *Úvodní strana - Policie České republiky* [online]. Copyright © 2019 Policie ČR, všechna práva vyhrazena [cit. 31.03.2019]. Dostupné z: <https://www.policie.cz/clanek/zebra-se-za-tebe-nerozhledne-262841.aspx>

¹⁵ Čtení "Policejních pohádek" napříč Českou republikou - Policie České republiky. *Úvodní strana - Policie České republiky* [online]. Copyright © 2019 Policie ČR, všechna práva vyhrazena [cit. 31.03.2019]. Dostupné z: <https://www.policie.cz/clanek/cteni-napric-cr.aspx>

„O Martínkovi, Elišce a tuze divném člověku, který byl milý,“

„O ztracené Jitce,“

„Jak Jaromírovi ubližovali špatní kamarádi a jak ho Oldřich zachránil,“

„Proč cesta není hřiště,“

„Jak Magdaléna našla injekční stříkačku a co z toho nakonec bylo,“¹⁶

Obrázek 11 Policejní pohádky



(Zdroj: Policie ČR)

Ajaxův zápisník

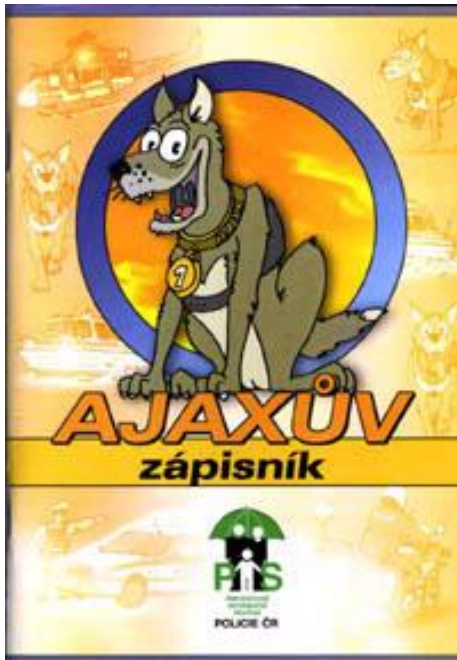
Tento preventivní projekt je určen pro žáky 2. tříd základních škol. Cílem projektu je již od útlého věku děti seznámit s právním vědomím.¹⁷ Policejní pes Ajax provází děti celým zápisníkem, ve kterém se děti seznamují se sociálně patologickými jevy, jako jsou: šikana, drogy, alkohol, gamblerství. Ajaxův zápisník obsahuje celkem 10 různých témat,

¹⁶ "Policejní pohádky" - o projektu - Policie České republiky. *Úvodní strana - Policie České republiky* [online]. Copyright © 2019 Policie ČR, všechna práva vyhrazena [cit. 31.03.2019]. Dostupné z: <https://www.policie.cz/clanek/policejni-pohadky-o-projektu.aspx>

¹⁷ Ajaxův zápisník - Policie České republiky. *Úvodní strana - Policie České republiky* [online]. Copyright © 2019 Policie ČR, všechna práva vyhrazena [cit. 31.03.2019]. Dostupné z: <https://www.policie.cz/clanek/ajaxuv-zapisnik-328720.aspx>

která se děti zábavnou formou učí. V oblasti dopravní výchovy se děti seznamují se základními pravidly chodce a bezpečným chováním na pozemních komunikacích.

Obrázek 12 Ajaxův zápisník



(Zdroj: Policie ČR)

Viditelní nevidomí

V rámci Krajského ředitelství policie Plzeňského kraje vznikl v roce 2017 nový preventivní projekt s názvem „viditelní nevidomí“. Tento projekt upozorňuje na možná nebezpečí vzhledem k majetkové trestné činnosti, ale velký důraz klade právě na bezpečnost v dopravě jedné z nejvíce ohrožených skupin, a to chodců, kteří jsou hendikepovaní.

Piješ. Řídíš. Zabíjíš.

V roce 2017 Krajské ředitelství policie Plzeňského kraje realizovalo novou preventivní kampaň s názvem „Piješ. Řídíš. Zabíjíš“. Cílem této kampaně je upozornit

širokou veřejnost, tedy i děti, na rizika spojená s požíváním alkoholu v silničním provozu. Tento projekt doprovází tři rozhlasové spoty, dva videospoty a tři plakáty.

Obrázek 13 Preventivní plakát



(Zdroj: Policie ČR)

Obrázek 14 Preventivní plakát



(Zdroj: Policie ČR)

Obrázek 15 Preventivní plakát



(Zdroj: Policie ČR)

8.2 BESIP

BESIP – orgán zabývající se bezpečností provozu na pozemních komunikacích.

Zkratku BESIP zná snad každý z nás. Můžeme se s ní setkat ve všech druzích medií či sdělovacích prostředcích, jako např. noviny, časopisy, televize, internet a další. BESIP je neodmyslitelně spjat s bezpečností silničního provozu. Celý název BESIP znamená bezpečnost silničního provozu. Jde o známou značku, která se zabývá preventivními programy a různými aktivitami, které jsou zaměřeny na všechny skupiny účastníků silničního provozu.¹⁸

Oblékáme hada Edu

Na podzim 2014 proběhlo na základních školách v České republice **první kolo dopravní kampaně „Oblékáme hada Edu“**, které poskytl záštitu BESIP. Kampaň je zaměřená na podporu udržitelné mobility, zejména aktivních forem dopravy, jako je **chůze a jízda na kole**, podporuje i přepravu **veřejnou dopravou či spolujízdu** autem (v tomto případě přeprava dvou a více dětí do školy společně v jednom

¹⁸ BESIP - Kdo jsme. *BESIP - Úvod* [online]. Copyright © 2019 [cit. 31.03.2019]. Dostupné z: <https://www.ibesip.cz/O-Besip/BESIP-o-nas>.

autě). Kampaň je českou verzí evropského projektu Traffic Snake Game, který probíhá v 18 zemích.¹⁹

Obrázek 16 Oblékáme hada Edu



(Zdroj: BESIP)

Zpomal, budeš rychlejší

BESIP ve spolupráci s **Ředitelstvím silnic a dálnic** proto k této problematice připravil sérii devíti krátkých animovaných klipů. Jejich název „**Zpomal, budeš rychlejší**“, přes svoji zdánlivou nelogičnost, velmi dobře vystihuje hlavní zásadu pro bezpečnější průjezd uzavírkami. Hlavní důraz je kladen na **bezpečný** a **plynulý** průjezd dopravním omezením. Klipy jsou rozděleny do logických celků, ve kterých autoři radí řidičům, jak se bezpečně chovat **před, uvnitř** a **za** omezením. Propagace těchto klipů je mířena především na sociální sítě a webové portály.²⁰

„Vidíme se?“

Kampaň, která je rozdělena do tří fází, si klade za cíl naučit chodce používat reflexní prvky. BESIP ve spolupráci s Policií ČR rozdává při svých akcích během roku minimálně

¹⁹ Oblékáme hada Edu | Traffic Snake Game Česká republika . Home | Traffic Snake Game [online]. Copyright © Mobiel 21 vzw, Belgium [cit. 01.04.2019]. Dostupné z: <https://www.trafficsnakegame.eu/czechrepublic/>

²⁰ BESIP - Zpomal - budeš rychlejší. BESIP - Úvod [online]. Copyright © 2019 [cit. 31.03.2019]. Dostupné z: <https://www.ibesip.cz/Akce-a-kampane/Kampane/Zpomal-budes-rychlejsi>

500 000 reflexních pásků, na 100 000 reflexních tašek pro seniory a desetitisíce reflexních tkaniček.

Obrázek 17 Vidíme se ?



(Zdroj: BESIP)

8.3 Městská policie Plzeň

Obecní policie v České republice je orgánem obce, který zabezpečuje místní záležitosti veřejného pořádku v rámci působnosti obce a plní další úkoly stanovené zákonem. Postavení obecní policie vymezuje zákon č. 553/1991 Sb., o obecní policii, ve znění pozdějších předpisů. Obecní policii zřizuje a ruší zastupitelstvo obce obecně závaznou vyhláškou. V obci, která je městem, statutárním městem, a v hlavním městě Praze se obecní policie označuje jako městská policie. Působnost obecní policie vykonávají strážníci, kteří jsou v pracovním poměru k obci (nikoliv ve služebním poměru). Obecní policie se řadí mezi ostatní složky integrovaného záchranného systému (zákon č. 239/2000 Sb., o integrovaném záchranném systému).²¹

²¹ Obecní policie – Wikipedie. [online]. Dostupné z: https://cs.wikipedia.org/wiki/Obecn%C3%AD_policie

Malá senior akademie

Městská policie Plzeň zahájila ve spolupráci s FN Plzeň-Bory sérii přednášek zaměřujících se na problematiku seniorů ve vztahu k aktuálním trendům kriminality a vzniku možných krizových životních situací na území města Plzně.²²

Senior akademie Plzeň

Vzdělávací program v rámci prevence kriminality vytvořil přednáškový blok pro seniory. Občané z řad seniorů či osob se zdravotním postižením měli možnost se zúčastnit přednáškových cyklů na téma týkající se zejména ochrany života, zdraví a majetku, seznámili se např. s činností Městské policie Plzeň, tématem bylo i nebezpečí prodejních akcí, jak si nenechat ublížit, či domácí násilí, kriminalistika v praxi, zvládání mimořádných událostí nebo bezpečně v dopravě. Každý z účastníků obdržel při slavnostním zakončení absolventský list „Plzeňské senior akademie“, drobné propagační předměty a drobný předmět s bezpečnostní tematikou.²³

Evidování jízdních kol

Městská policie Plzeň v rámci projektu Ministerstva vnitra začne s rozšířenou evidencí jízdních kol.

Forezním značením jízdních kol za pomoci syntetické DNA rozumíme, že jízdní kolo je na několika místech označeno mikroskopickými tečkami s jedinečným kódem. Tyto tečky jsou pouhým okem neviditelné. Jejich vyhledávání na jízdním kole se provádí UV

²² Malá senior akademie ve FN Bory - : Městská policie Plzeň . *Městská policie Plzeň : Městská policie Plzeň* [online]. Copyright © 2019 Městská policie Plzeň [cit. 31.03.2019]. Dostupné z: <https://www.mpplzen.cz/prevence/preventivni-akce/mala-senior-akademie-ve-fn-bory.aspx>

²³ Slavnostní zakončení " Plzeňské senior akademie" - : Městská policie Plzeň . *Městská policie Plzeň : Městská policie Plzeň* [online]. Copyright © 2019 Městská policie Plzeň [cit. 31.03.2019]. Dostupné z: <https://www.mpplzen.cz/aktuality/slavnostni-zakonceni-plzenske-senior-akademie.aspx>

světlem, kde mikrotečky světélkují. Vlastní kód se pak jednoduše přečte za pomoci zvětšovacího zařízení.

Podstatou je, že takto označené jízdní kolo je zaregistrováno nejen do databáze MP Plzeň, ale i do mezinárodní databáze forenzního značení, což odrazuje pachatele od krádeže jízdního kola a zjednodušuje pátrání po odcizeném jízdním kole.²⁴

8.4 Tým silniční bezpečnosti

Tým silniční bezpečnosti je značka, pod kterou vykonává své aktivity nezisková organizace Bezpečně na silnicích o.p.s. založená v roce 2010. Jejím hlavním posláním je prostřednictvím vhodných preventivních programů a aktivit přispívat ke snížení výskytu závažné dopravní nehodovosti.²⁵

Bezpečnost silničního provozu je rozsáhlá problematika. Základním faktorem rozhodujícím o úrovni bezpečnosti na silnicích je člověk. Tým silniční bezpečnosti se proto svými aktivitami zaměřuje na oblast tzv. lidského činitele, a to především na nejohroženější skupiny účastníků silničního provozu – děti, cyklisty, motocyklisty a chodce.²⁶

²⁴ Evidování jízdních kol - 5.8. a 6.8.2015 - : Městská policie Plzeň . *Městská policie Plzeň : Městská policie Plzeň* [online]. Copyright © 2019 Městská policie Plzeň [cit. 01.04.2019]. Dostupné z: <https://www.mpplzen.cz/prevence/preventivni-akce/evidovani-jizdnich-kol-5-8-a-6-8-2015.aspx>

²⁵ Tým silniční bezpečnosti | O nás . *Tým silniční bezpečnosti* [online]. Copyright © 2010 [cit. 11.03.2019]. Dostupné z: <http://story.tymbezpecnosti.cz/stranky/25/o-nas.html>

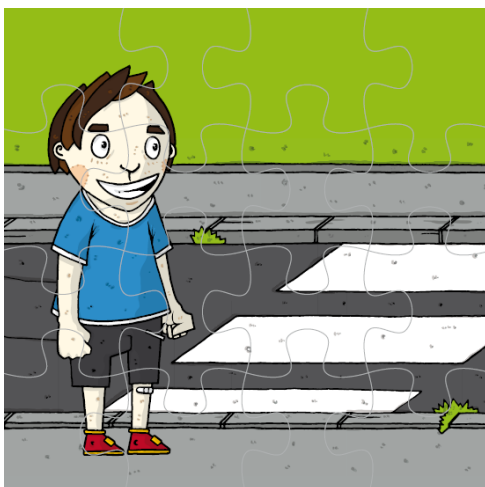
²⁶ Tým silniční bezpečnosti | O nás . *Tým silniční bezpečnosti* [online]. Copyright © 2010 [cit. 11.03.2019]. Dostupné z: <http://story.tymbezpecnosti.cz/stranky/25/o-nas.html>

9 MARKÉTINA DOPRAVNÍ VÝCHOVA

9.1 1. a 2. ročník základní školy

PŘECHOD PRO CHODCE

Obrázek 18 Přejchod pro chodce



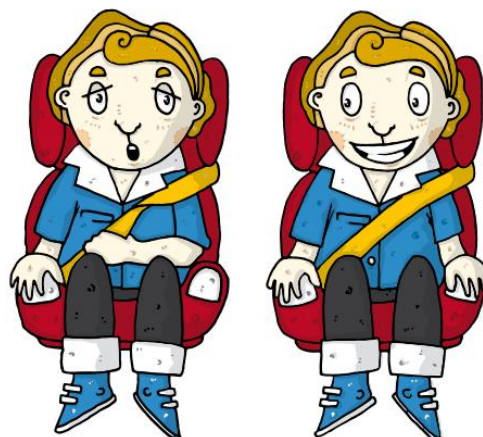
(Zdroj: Markétina dopravní výchova)

Žák rozhoduje o bezpečném místě k přecházení vozovky. Žák zná různé účastníky silničního provozu, kteří jsou považováni za chodce. Správně a bezpečně rozhlíží před a při přecházení komunikace.

NAJDI 5 ROZDÍLŮ V SEDAČCE

Obrázek 19
Správné poutání

Žák ví, do kdy má povinnost používat adekvátní dětský zádržný systém (dětskou autosedačku). Ví, kudy si správně vést bezpečnostní automobilový pás. Žák si je vědom opodstatnění nezbytného poutání při cestování ve vozidle.



(Zdroj: Markétina dopravní výchova)

9.2 3. a 4. ročník základní školy

VÝBAVA KOLA

Obrázek 20 Výbava kola



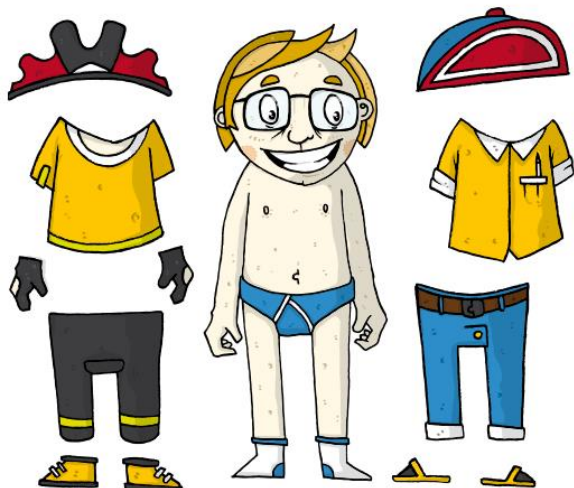
(Zdroj: Markétina dopravní výchova)

Žák rozezná povinnou a doporučenou výbavu jízdního kola. Vysvětlí, k čemu jednotlivé prvky povinné a doporučené výbavy jízdního kola slouží.

(Zdroj: Markétina dopravní výchova)

CYKLISTICKÁ HELMA

Obrázek 21 Znáš cyklo výbavu cyklisty?



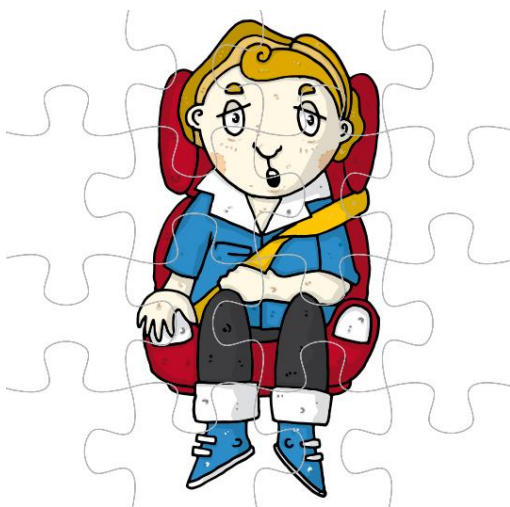
Žák zná doporučené oblečení cyklisty, ví o povinnosti cyklistické přilby. Žák vysvětlí, proč je důležité mít cyklistickou přilbu.

(Zdroj: Markétina dopravní výchova)

9.3 5. ročník základní školy

PŘIPOUTEJ SE!

Obrázek 22 Připoutej se!



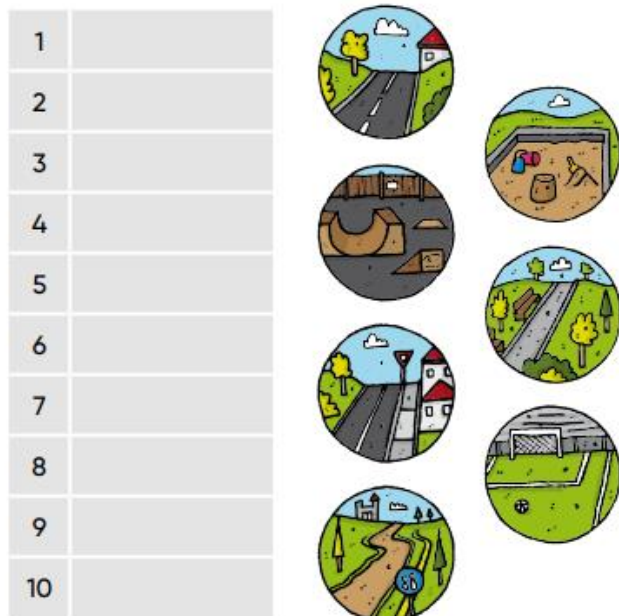
Žák ví, do kdy má povinnost používat adekvátní dětský zádržný systém (dětskou autosedačku) zná, kudy si správně vést bezpečnostní automobilový pás.

(Zdroj: Markétina dopravní výchova)

9.4 První stupeň základní školy

POZNEJ NEBEZPEČÍ!

Obrázek 23 Poznej nebezpečí!



Žák rozeznává situace, při kterých může hrozit nebezpečí. Zná základní pravidla bezpečného chování na silnici, hřišti.

(Zdroj: Markétina dopravní výchova)

PRAKTICKÁ ČÁST

10 SBĚR DAT A VYHODNOCENÍ

10.1 Technika sběru dat

K oslovení respondentů byl zvolen dotazník, který byl sestrojen autorem této práce. Dotazník obsahoval celkem 10 otázek. Na otázky v dotazníku byla možnost odpovídat volnou formou. Zcela záměrně byl zvolen dotazník, aby byl pro respondenty anonymní, a tudíž nemuseli mít obavy z odhalení svých odpovědí. Průměrná doba, po kterou respondenti vyplňovali dotazník, se pohybovala v časovém rozmezí 10 až 15 minut. Vyhodnocení dotazníků nebylo složité, jelikož jsem volila otázky, které jednoznačně poskytly výsledky odpovědí.

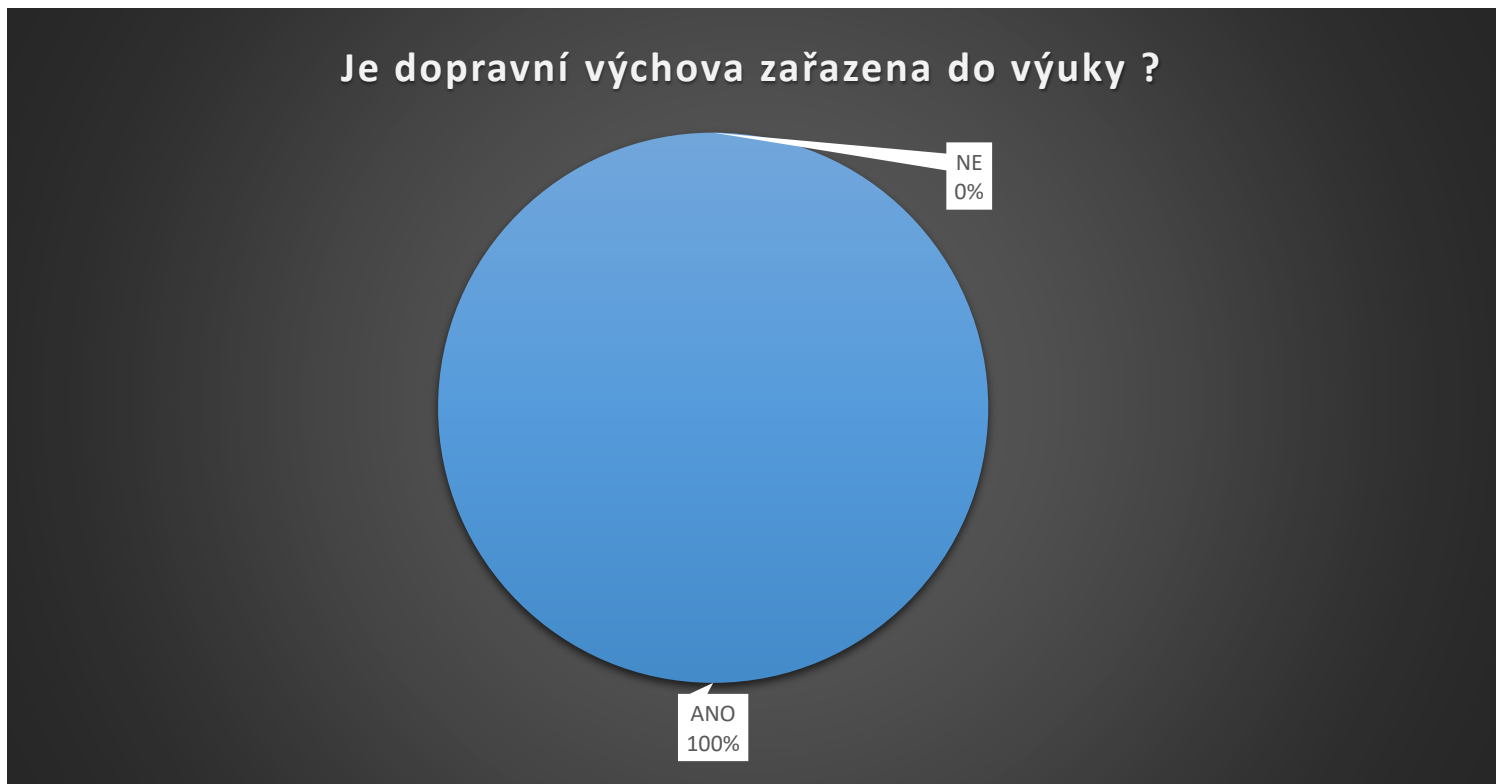
10.2 Respondenti

Celkem jsem získala 20 respondentů. Každý z respondentů pocházel z jiné základní školy na území města Plzně. K tomuto mi přispěla osobní a místní znalost z doby, kdy jsem prováděla preventivní přednášky na školách v rámci Plzeňského kraje.

10.3 Výsledky dotazníkového šetření

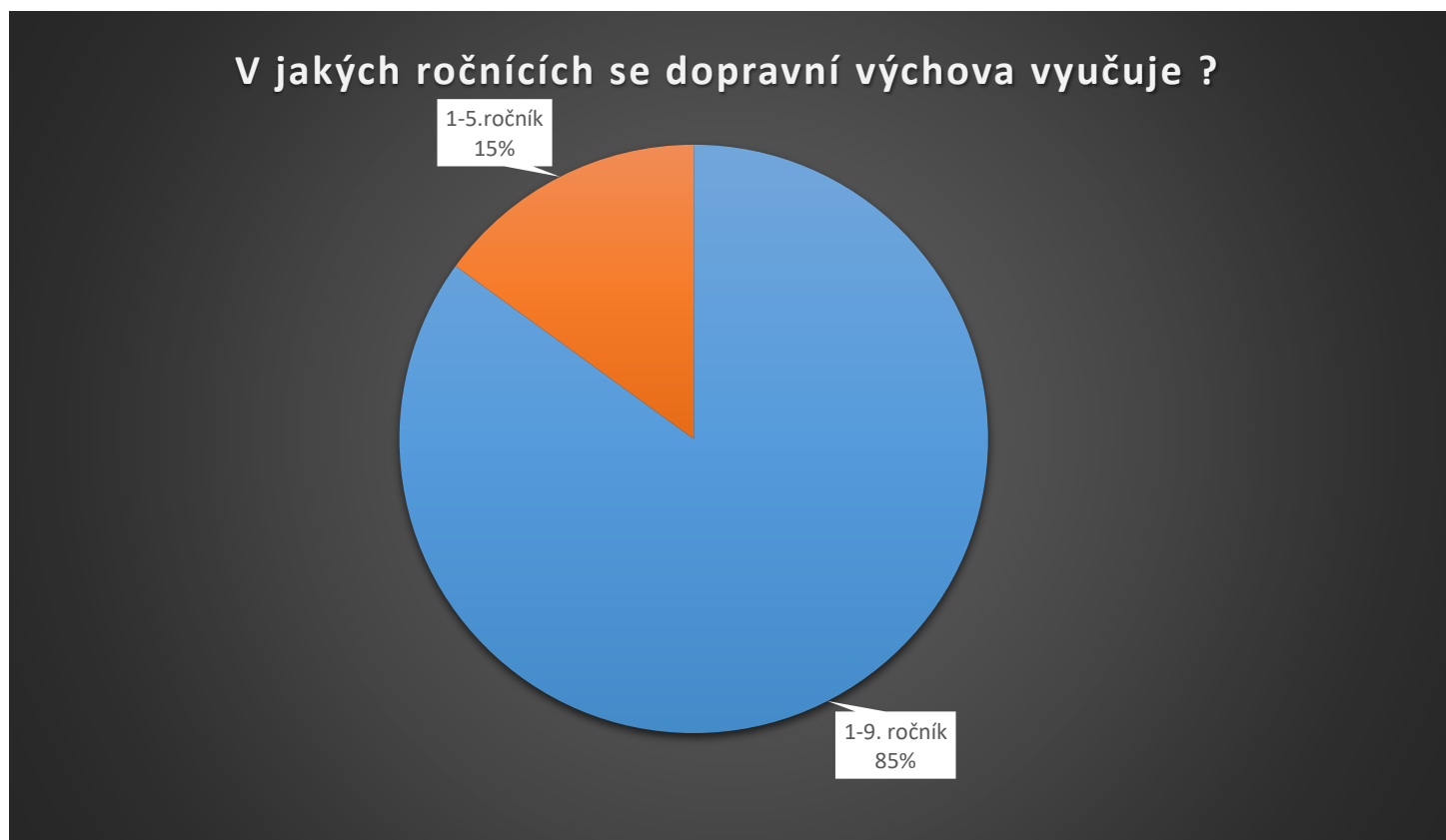
Respondenti v první otázce odpovídali na to, zda je dopravní výchova zařazena do výuky. Nebylo zde specifikováno, jakým způsobem, do jakých předmětů nebo v jakém rozsahu, z toho důvodu byly odpovědi velmi jasné a jednoznačné. Z celkového počtu 20 respondentů, byla jednoznačným výsledkem odpověď ANO. Výsledek lze vidět v grafu č. 1.

Graf 1 Je dopravní výchova zařazena do výuky?



Druhá otázka byla konkrétnější a i přesto se odpovědi základních škol téměř nelišily. Ve většině školách byla dopravní výchova zahrnuta napříč ročníky 1-9. třída. V dotazníkovém šetření byly ovšem zařazeny také školy, které neměly druhý stupeň.

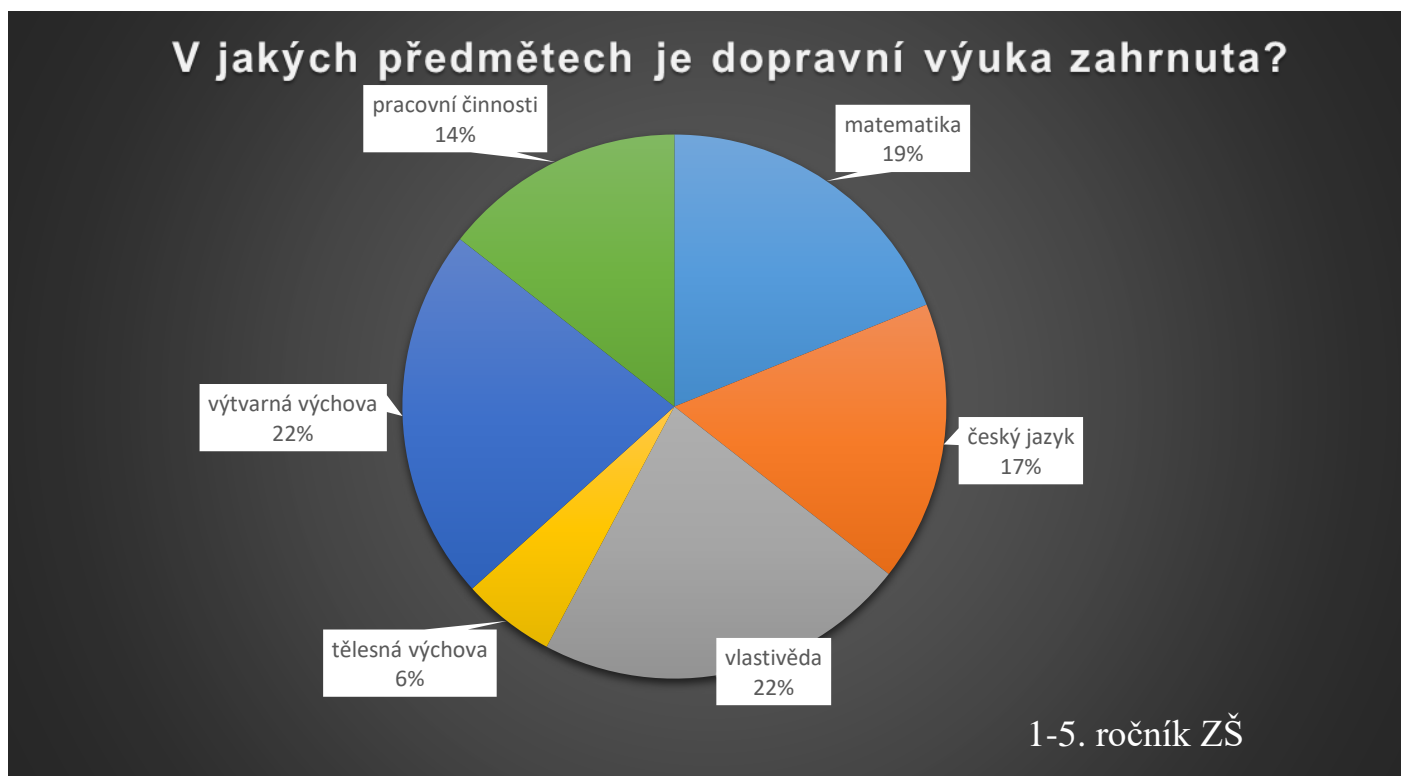
Graf 2 V jakých ročnících se dopravní výchova vyučuje?



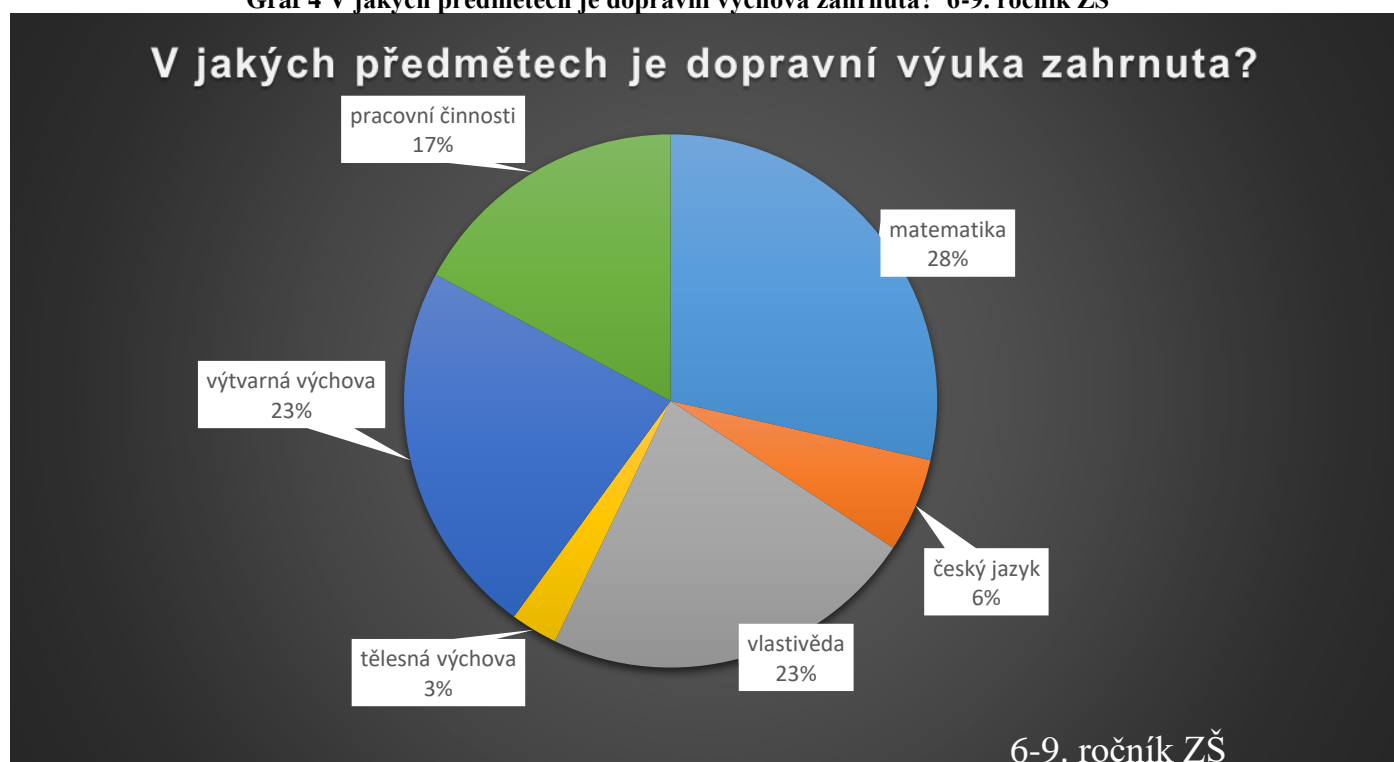
Z grafu tedy vyplývá, že na všech dotazovaných školách, které mají ročníky do devátých tříd, dopravní výuku zahrnou ve výuce mají napříč všemi třídami. Školy, ve kterých jsou ročníky pouze do pátých tříd taktéž výuku dopravní gramotnosti, mají zahrnutou v rámci výuky ve všech ročnících.

Ve třetí otázce jsem dotazovala v jakých předmětech je dopravní výuka zahrnuta. Odpovědi byly různé, jak vyplývá z grafu. Výsledky jsem rozdělila do dvou grafů, a to s rozdělením na první a druhý stupeň ZŠ.

Graf 3 V jakých předmětech je dopravní výchova zahrnuta? 1-5. ročník ZŠ



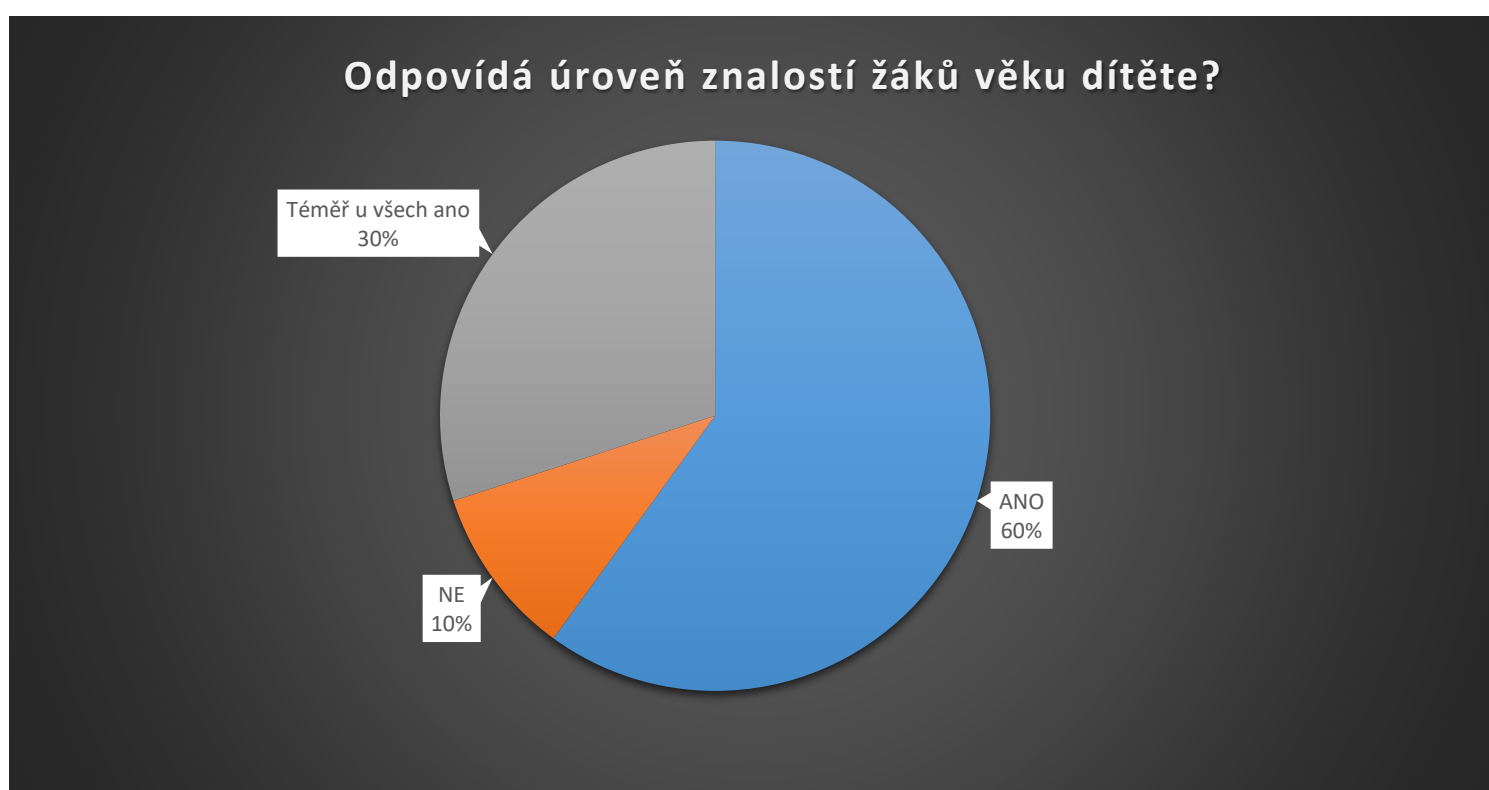
Graf 4 V jakých předmětech je dopravní výchova zahrnuta? 6-9. ročník ZŠ



Z grafu číslo tři a čtyři vyplývá, že se dopravní výchova promítá nejvíce ve vlastivědě (přírodověda, biologie, výchova ke zdraví), pracovních činnostech a výtvarné výchově. Za zmínku také stojí velké prolnutí v matematice, kdy v tomto předmětu pomocí slovních úloh se děti mohou dozvědět především rychlosti, které s dopravou neodmyslitelně souvisí.

Odpovídá úroveň znalostí věku dítěte? Tak zněla otázka číslo 4.

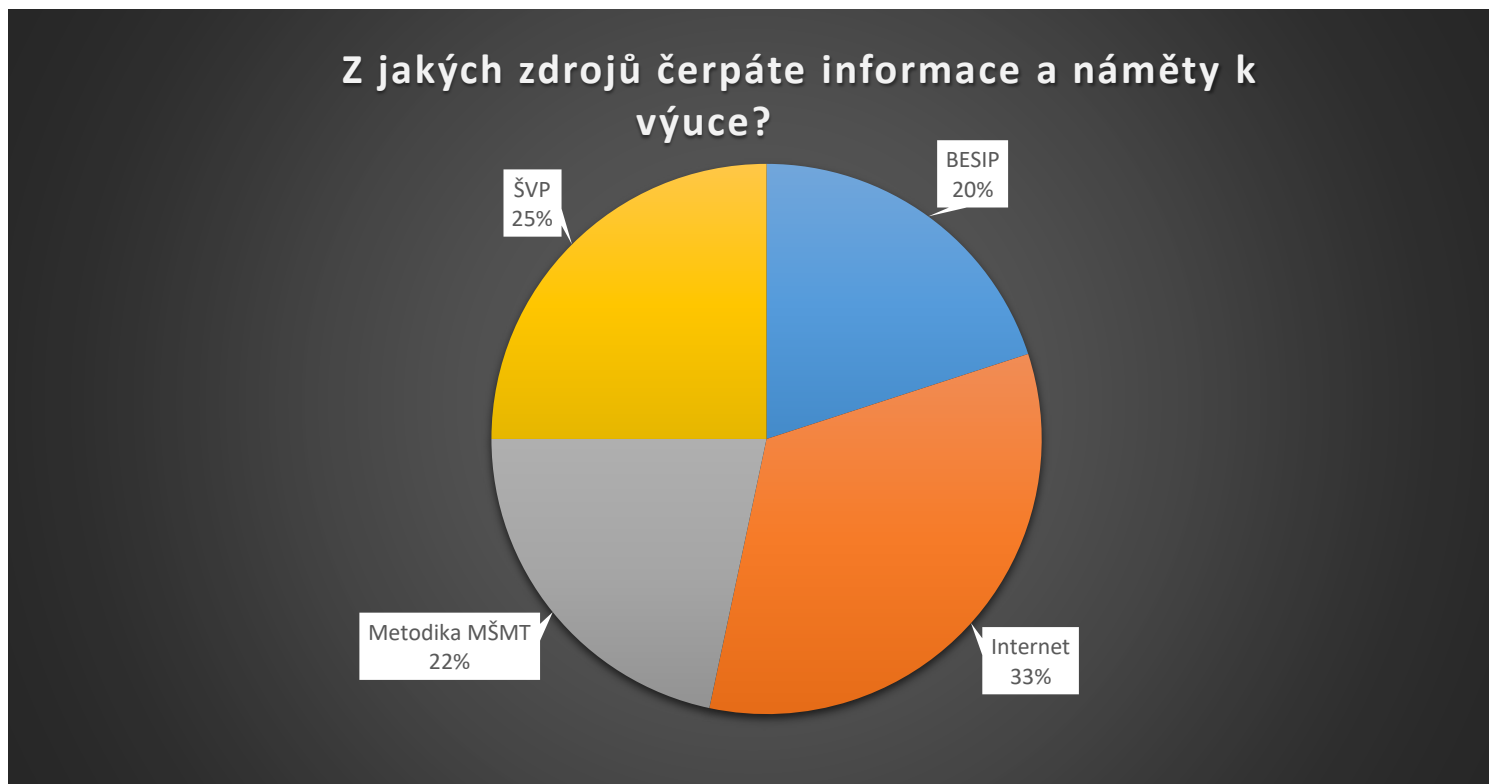
Graf 5 Odpovídá úroveň znalostí žáků věku dítěte?



V dnešní době inkluze se nachází ve třídách také děti, které mají asistenty, nebo jsou nějakým způsobem hendikepovaní, z toho důvodu usuzuji, že nebyly odpovědi jen Ano nebo Ne, ale objevovala se často odpověď téměř u všech žáků je znalost dopravní gramotnosti na úrovni odpovídající věku dítěte.

V otázce číslo 5 jsem se dotazovala na zdroje, ze kterých učitelé čerpají pro výuku dopravní výchovy.

Graf 6 Z jakých zdrojů čerpáte informace a náměty k výuce?

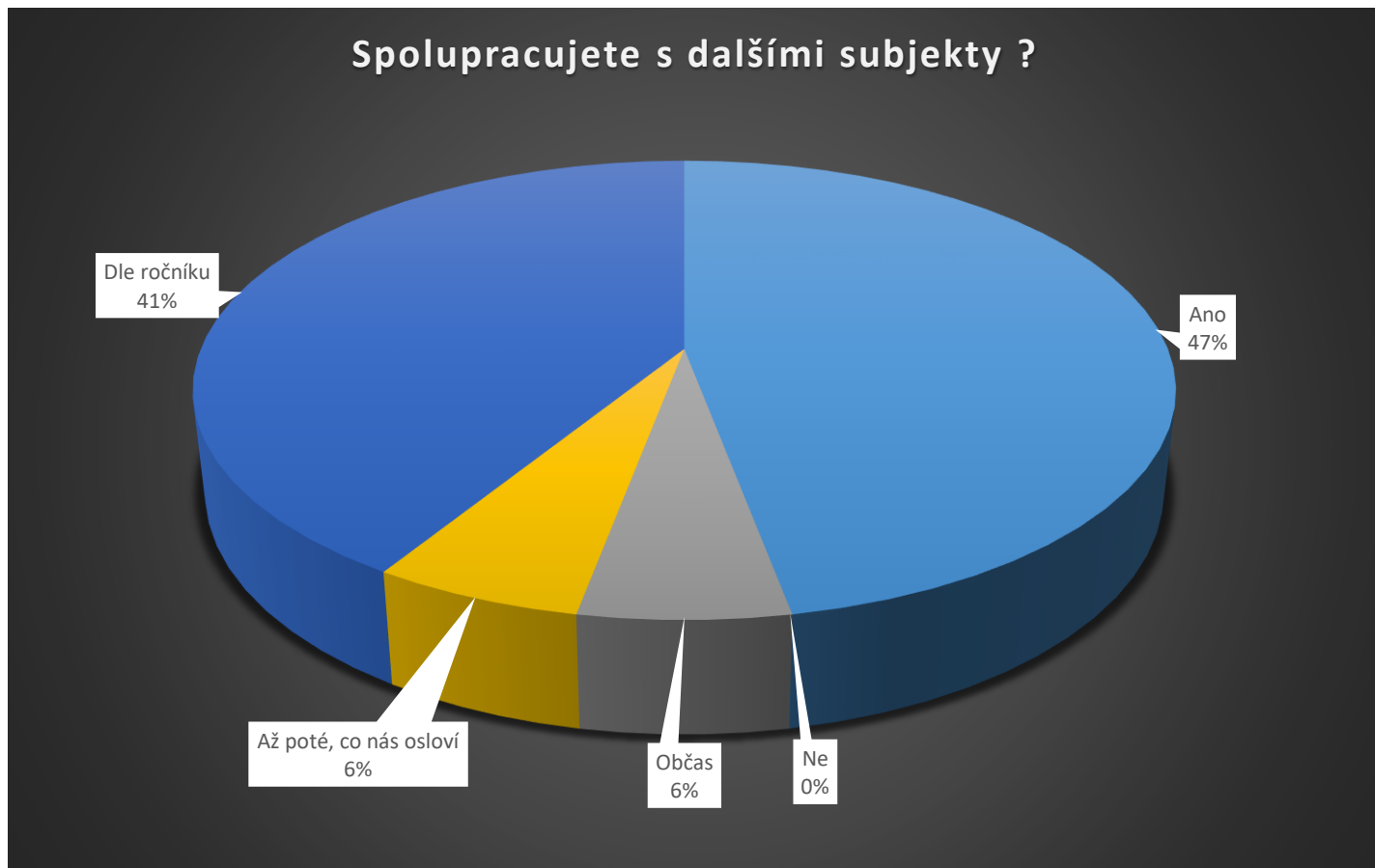


Z grafu vyplývá, že nejčastější zdroj informací je internet. Působení a vliv na děti jsem popisovala v samostatné kapitole, kde i na stránkách internetu se mohou děti a jak je patrné i učitelé dozvědět mnoho užitečných informací.

..

Spolupráce s dalšími subjekty, které se zabývají a jsou mnohdy profesionálové v oboru dopravy, je důležitá. I proto jsem otázkou, zda školy spolupracují s policisty či dalšími subjekty zařadila do svého dotazníku.

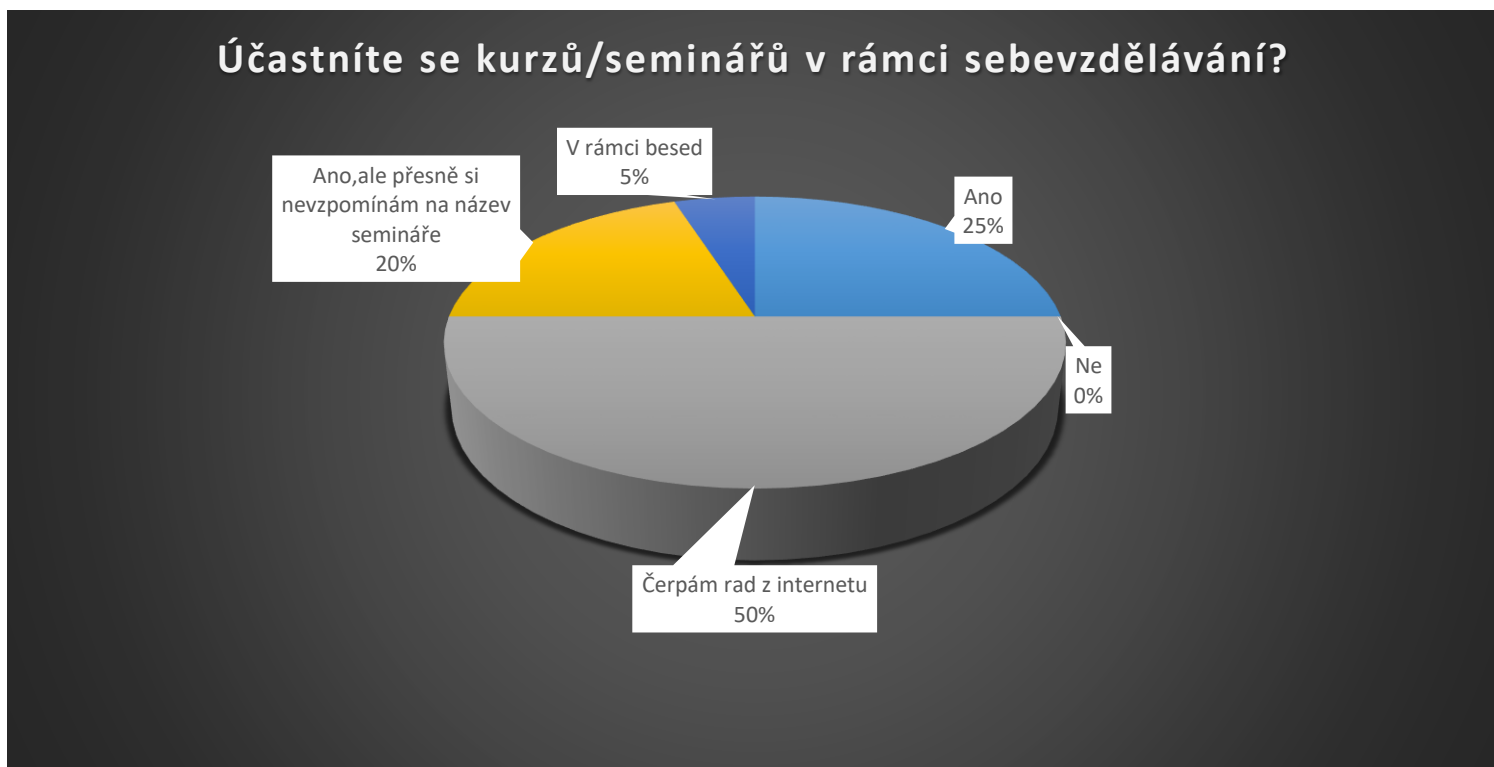
Graf 7 Spolupráce s dalšími subjekty



Na základních školách se dle uvedených hodnot často spolupracuje s dalšími subjekty, které pomáhají rozvíjet v dětech dopravní gramotnost pomocí zábavných her a soutěží. Dle grafu je patrné, že pedagogové přihlížejí k věku žáků a volí tak vhodné spolupráce.

V další otázce jsem se zaměřila právě na kantory a jejich sebevzdělávání v oblasti dopravní gramotnosti. Otázka byla otevřená a tedy jen na učitelích, jakou formu odpovědi zvolí.

Graf 8 Sebevzdělávání kantorů



Dle odpovědí z dotazníků se pedagogové spíše samo vzdělávají v rámci internetového prostředí. Poskytované semináře nebyli většinou jen se zaměřením na dopravní gramotnost, ale součástí například adaptačních kurzů.

V Předposlední otázce jsem se dotazovala na projektové dny, z praxe vím, že se na mnoha školách dny s dopravou pořádají a často jsou s tím spojené různé výstavy obrázků, vytváření dopravních novin nebo her na dopravních hřištích.

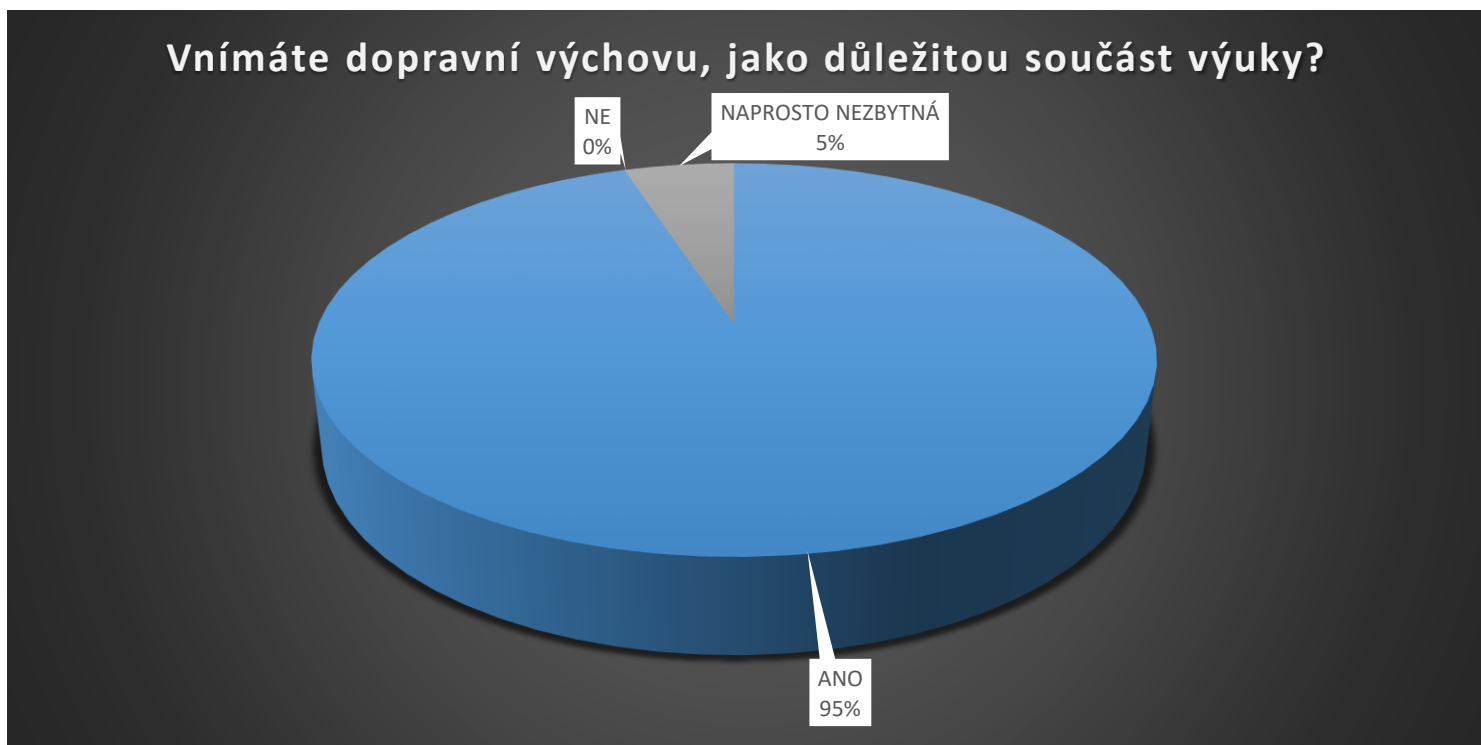
Graf 9 Pořádáte na půdě školy projektové dny?



Z grafu je patrné, že se projektové uskutečňují na všech (20) základních školách. Na většině škol probíhají jen v určitých ročnících, což je v rámci města Plzně naprosto běžné a pochopitelné.

V závěrečné otázce se dotazují na důležitost dopravní gramotnosti ve výuce.

Graf 10 Vnímáte dopravní výchovu, jako důležitou součást výuky?



Získané odpovědi mi jednoznačně potvrdili to, že dopravní výuka a dopravní gramotnost dětí je velmi důležitá a vnímají to tak také kantoři na základních školách.

10.4 Koncepce výuky dopravní výchovy na 31. ZŠ

Abych zjistila co nejvíce informací týkajících se výuky a důležitosti dopravní výchovy na základních školách, rozhodla jsem se požádat paní ředitelku 31. základní školy v Plzni o koncepci dopravní výuky. Paní ředitelka mi s ochotou předala k volnému použití plán výuky na prvním i druhém stupni 31. základní školy. Škola má velmi detailně zpracovaný plán ve kterém se snaží dopravní gramotnost implementovat do většiny předmětů především zábavnou formou.

10.4.1 Doporučené metody a formy práce pro 1. stupeň ZŠ, zařazení, mezipředmětové vztahy

1. ročník

V 1. ročníku ZŠ je důležité nezabývat se tématem dlouho, ale často. Např. v hodinách českého jazyka

– vyprávění na dané téma (např. účastník silničního provozu). Na vycházce si ukázat, co je silnice, chodník, obrubník a ukázat si správné chování. Důležitá je názornost a praktická cvičení. Pojmům lze věnovat motivační část některé hodiny prvouky. Velmi dobré by bylo využití prolínajícího tématu – cesta do školy.

Zde lze využít i hodin výtvarné výchovy, téma o přecházení je možné poznávat v hodinách tělesné výchovy a okruh o cestování autem pak je výhodné zařadit do hodin dramatické výchovy apod.

Doporučené formy a metody práce:

- formy zážitkové pedagogiky
- didaktické hry a hry a činnosti intuitivního poznávání
- dramatizace a demonstrace
- používání výukových materiálů (zejména pracovní učebnice a pracovní listy)
- doplňování, vystřihování
- propojení výuky s praxí (praktická cvičení)
- kombinace pohybových aktivit s výukou (praktické lekce dopravní výchovy)

- využití práce pedagogů v družině, zejména při vycházkách a pohybových aktivitách
- k prolínajícímu tématu by se měl pedagog vracet při opakování a procvičování učiva

Nevhodné formy a metody práce:

- celohodinová práce pouze na jedno téma
- automatické činnosti (pouhé dokreslování a vybarvování obrázků apod.)

2. ročník

Ve 2. ročníku ZŠ je rovněž důležité nezabývat se tématy dlouho, ale často. Např. v hodinách českého jazyka – vyprávění na různá témata s použitím pracovní učebnice. Na vycházce si ukázat vhodná místa pro hru, různé druhy přechodů atd. Věnovat prostor praktickým ukázkám bezpečného chování. Pojmům lze věnovat motivační část některé hodiny prvouky. Nejlépe je užít prolínajícího tématu – cesta do školy. Lze vhodně využít i výtvarnou výchovu. Prolínající téma „Poslouchej, dívej se, přemýšlej“ je vhodné uskutečňovat formou her (rychlé hry řízené pedagogem nebo kolektivní hry a hry sociální). Přecházení lze poznávat v hodinách tělesné výchovy. Cestování autem je možné zařadit do hodin dramatické výchovy apod. Témata je přínosné zařadit do období uskutečnění škol v přírodě, školních výletů a mimoškolních akcí.

Doporučené formy a metody práce:

- formy zážitkové pedagogiky
- didaktické hry a hry a činnosti intuitivního poznávání
- dramatizace a demonstrace
- krátké literární celky (vyprávění, popis)
- doplňování, vystřihování
- sociální hry
- techniky pracovního vyučování
- používání výukových objektů (zejména pracovní učebnice a pracovní listy)
- propojení výuky s praxí (práci ve třídách s učebnicemi doplnit praktickými cvičeními)
- kombinace pohybové aktivity a výuky (praktické lekce dopravní výchovy)

- využití práce pedagogů v družině, zejména při vycházkách a pohybových aktivitách

Nevhodné formy a metody práce:

- celohodinová práce pouze na jedno téma
- automatické činnosti (pouhé dokreslování a vybarvování obrázků apod.)

3. ročník

Ve 3. ročníku se lze tématem zabývat již delší dobu. Žáci jsou schopni přijmout i delší vzdělávací celek. Je vhodné doplnit výuku dopravní výchovy návštěvou dětského dopravního hřiště. Důležité je pravidelně zařazovat práci s oběma výukovými objekty do výchovně-vzdělávacího procesu a využívat prolínajícího tématu. Je vhodné zařazovat činnosti v průběhu mimoškolních aktivit, škol v přírodě a projektových týdnů. Přínosné je propojit činnosti tématu s domácí činností žáků, samostatnými malými projekty a spoluprací s ostatními ročníky, lze s výhodou využít formu soutěže (např. uspořádat na škole soutěž Správný chodec).

Doporučené formy a metody práce:

- formy zážitkové pedagogiky
- práce s pracovní učebnicí BESIP 2009 „Dopravní výchova pro 3. ročník ZŠ – CHODEC“
- práce s metodickým stojanem a pracovními listy BESIP 2008 pro 3. ročník “Bezpečnou cestou”
- vytváření menších projektů – zejména ve 2. pololetí školního roku
- skupinová a meziročníková práce – spolupráce s ostatními ročníky ve škole
- didaktické hry a herní činnosti
- střídání pohybových aktivit s ostatními formami práce
- dramatizace a demonstrace situací
- vyprávění, popis a další literární útvary
- doplnění grafického projevu o zápis kratších textových celků
- sociální hry
- výtvarné techniky a techniky pracovního vyučování

- doplňování, vystřihování
- doplňování pracovních listů a kolektivní práce
- zařazení i celohodinové práce pouze na jedno téma (s kombinací forem a metod práce)
- návštěva dětského dopravního hřiště

Nevhodné formy a metody práce:

- automatické činnosti (pouhé dokreslování a vybarvování obrázků apod.)

4. ročník

Ve 4. ročníku lze dané téma rozvinout a věnovat mu delší časový úsek. Žáci jsou schopni pracovat ve větších celcích. Je vhodné doplnit výuku dopravní výchovy návštěvou dětského dopravního hřiště. Návštěvě by měla předcházet pravidelná příprava podle stávajících výukových objektů. Stejně tak po návštěvě dopravního hřiště by mělo dojít ke zhodnocení a použití výsledků návštěvy hřiště v další práci. Praktické dovednosti nemusejí být prezentovány pouze na dopravním hřišti. Je přínosné uspořádat v rámci ZŠ např. soutěž Správný cyklista.

Důležité je propojit téma s etickým vzděláváním. Jde zejména o zdůraznění důležitosti vztahů mezi účastníky silničního provozu, formulování etické normy chování a spolupráce, podporování prosociálního chování, myšlení a formy sounáležitosti.

Nezbytné je pravidelně zařazovat práci s oběma výukovými objekty do výchovně-vzdělávacího procesu a využívat prolínajícího tématu. Je vhodné zařazovat činnosti v průběhu mimoškolních aktivit, škol v přírodě a projektových týdnů, stejně tak jako pozvat na návštěvu odborníky. Přínosné je propojit činnosti tématu s domácí činností žáků, s prací na samostatných malých projektech a spolupracovat s ostatními ročníky. Atraktivní je zařazení tématu do práce s ICT, např. v rámci tvorby jednoduchých testů, kvízů a hádanek – s touto činností mohou pomoci žáci ročníků 2. stupně ZŠ.

Doporučené formy a metody práce:

- formy zážitkové pedagogiky
- možnost účasti na vedení tematických lekcí pro mladší spolužáky
- práce s pracovní učebnicí BESIP 2010 „Dopravní výchova pro 4. ročník ZŠ – CYKLISTA“
- práce s metodickým stojanem a pracovními listy BESIP 2008 pro 4. ročník „Bezpečně na jízdním kole“
- vytváření společných i samostatných projektů
- vytváření a řešení modelových situací
- skupinová a meziročníková práce – spolupráce s vyššími ročníky ZŠ
- didaktická hra a herní činnosti, sociální a jiné hry
- dramatizace a demonstrace situací
- vyprávění, popis a další slohové útvary
- grafický projev výtvarný spojený s tvorbou textových celků
- výtvarné techniky a techniky pracovního vyučování
- propojení tématu s etickým vzděláváním – vztahy mezi účastníky silničního provozu
- zařazení i celohodinové práce pouze na jedno téma (s kombinací forem a metod práce)
 - návštěva odborníka z řad policie, dopravního experta nebo záchranáře
 - zapojení techniky – fotografování, práce s internetem apod.
 - nutná návštěva dětského dopravního hřiště – ověření znalostí v praxi

Podle možností ZŠ:

- vytvoření samostatného předmětu pro výuku dopravní výchovy
- otevření zájmového kroužku či jiné mimoškolní činnosti žáků spojené s dopravní výchovou

5. ročník

Do 5. ročníku žáci ZŠ prošli výukovými stadii výchovy k bezpečnosti a ohleduplnosti v silničním provozu a měli by být schopni se v něm orientovat jako chodci i jako cyklisté. V tomto školním roce by mělo dojít k zopakování a upevnění znalostí a dovedností a prohloubení propojení s praxí. Vhodné jsou všechny formy podporující praktická cvičení a zkoušku chování v praxi. Důležité je vytvářet modelové situace a na

základě nich vyvozovat závěry. Tato činnost je vhodná k zařazení prakticky do celého výchovně-vzdělávacího procesu a většiny předmětů.

Stejně tak je třeba navštívit dětské dopravní hřiště a využít školní a mimoškolní aktivity. V projektových dnech a týdnech je vhodné věnovat čas tvorbě projektů založených na vědomostech a teoretických znalostech, ale hlavně praktických dovednostech a zaměřit se na etickou stránku tématu. Je přínosné vytvořit projekt týkající se etické stránky problémů v silničním provozu. Zde je vhodné spolupracovat s žáky vyšších ročníků z 2. stupně ZŠ a přizvanými odborníky. Je vhodné uspořádat v rámci ZŠ např. soutěž Správný chodec a Správný cyklista. Na konci mohou žáci obdržet diplomy, certifikáty nebo průkazky.

Důležité je propojit téma s etickým vzděláváním, a to zejména se zdůrazněním důležitosti vztahů mezi účastníky silničního provozu, formulováním etických norem chování a spolupráce, podporováním prosociálního chování, myšlení a formy sounáležitosti. Pro žáky bude zajímavé spojení tématu s využitím výpočetní a záznamové techniky (počítač, fotoaparát, videokamera, internet apod.). Je žádoucí i propojení činnosti školy s činnostmi v domácím prostředí a zapojení rodičů a sourozenců do spolupráce.

Doporučené formy a metody práce:

- využití forem zážitkové pedagogiky
- možnost účasti na vedení tematických lekcí pro mladší spolužáky
- práce s pracovní učebnicí BESIP
- praktická cvičení a lekce, např. praktické jízdy zručnosti
- vytváření společných i samostatných projektů
- vytváření a řešení modelových situací
- skupinová a meziročníková práce – spolupráce s vyššími ročníky ZŠ
- didaktická hra a herní činnosti, sociální a jiné hry
- dramatizace a demonstrace situací
- vyprávění, popis a další slohové útvary
- grafický projev výtvarný spojený s tvorbou textových celků
- výtvarné techniky a techniky pracovního vyučování

- propojení tématu s etickým vzděláváním – vztahy mezi účastníky silničního provozu
- návštěva odborníka z řad policie, dopravního experta nebo záchranáře
- vhodné zapojení techniky – fotografování, práce s internetem, práce s ICT
- tvorba projektů a činnosti spojené s prací s výpočetní technikou
- nutná návštěva dětského dopravního hřiště – ověření znalostí v praxi

Podle možností ZŠ:

- vytvoření samostatného předmětu pro výuku dopravní výchovy
- otevření zájmového kroužku či jiné mimoškolní činnosti žáků spojené s dopravní výchovou

10.4.2 Doporučené metody a formy práce pro 2. stupeň ZŠ, zařazení, mezipředmětové vztahy

V práci se žáky 2. stupně ZŠ je žádoucí zaměřit metody a formy práce na rámec osobnostní, sociální a etické výchovy. Pro konkrétní práci v hodinách dopravní výchovy lze i na 2. stupni ZŠ využít výukový materiál Výukový set pro dopravní výchovu ve 3. a 4. ročníku. Tento materiál mají k dispozici ZŠ a lze jej najít na stránkách www.ibesip.cz. Pro faktické i jiné informace je možné použít zmiňovaných webových stránek jako zdroje a pomocníka při tvorbě projektů. Internetových stránek www.ibesip.cz je výhodné využít i pro hledání dalších zdrojů informací.

6. ročník

Problematiku dopravní výchovy je třeba zařadit do výuky nejen podle časového rozvrhu, ale také ji zařadit do výchovně-vzdělávacího procesu významově. Nejlepší je využití možnosti volitelného předmětu, disponibilní hodiny, samostatného předmětu s omezenou časovou dotací apod. Vhodné je také zařazení do mimoškolní činnosti, např. zřídit zájmový kroužek pro oblast dopravní výchovy. Tato varianta však neumožňuje

vzdělávání všech žáků, proto je třeba ji vnímat pouze jako doplňkovou aktivitu. Výhodné je využití tématu dopravní výchovy pro projektové dny a týdny, dále pro studijní kurzy, školy v přírodě, výlety apod. Je žádoucí pracovat s žáky soustavně s návazností a průběžně po celý školní rok.

Doporučené formy a metody práce:

- praktická cvičení a lekce zážitkového vyučování (příprava a provedení)
- meziročníkové práce – spolupráce s ostatními ročníky, vedení lekcí pro mladší spolužáky, spolupráce s vyššími ročníky pro nižší ročníky
- sociální a jiné hry
- výtvarné techniky a techniky pracovního vyučování
- aktivní práce s daty přístupnými přes internet
- vytváření a řešení modelových situací
- zapojení techniky – fotografování, práce s internetem, webové stránky apod.
- vytváření samostatných, kolektivních, jednorázových i navazujících projektů
- školní soutěže
- beseda s odborníky z řad dopravních expertů, policie ČR, zdravotníků, záchranářů
- individuální či domácí činnost – využití prolínajících témat

7. ročník

Problematiku dopravní výchovy je třeba zařadit do výuky nejen podle časového rozvrhu, ale také ji zařadit do výchovně-vzdělávacího procesu významově. Nejlepší je využití možnosti volitelného předmětu, disponibilní hodiny, samostatného předmětu s omezenou časovou dotací, apod. Vhodné je také zařazení do mimoškolní činnosti např. zřídit zájmový kroužek pro oblast dopravní výchovy. Tato varianta však neumožňuje vzdělávání všech žáků, proto je třeba ji vnímat pouze jako doplňkovou aktivitu. Výhodné je využití tématu dopravní výchovy pro projektové dny a týdny, dále pro studijní kurzy, školy v přírodě, výlety apod. Je žádoucí pracovat s žáky soustavně s návazností a průběžně po celý školní rok.

Doporučené formy a metody práce:

- praktická cvičení a lekce zážitkového vyučování (příprava a provedení)

- meziročníkové práce – spolupráce s ostatními ročníky, vedení lekcí pro mladší spolužáky, spolupráce s vyššími ročníky pro nižší ročníky
- sociální a jiné hry
- výtvarné techniky a techniky pracovního vyučování
- aktivní práce s daty přístupnými přes internet
- vytváření a řešení modelových situací
- zapojení techniky – fotografování, ICT
- školní soutěže
- tvorba webových stránek
- vytváření samostatných, kolektivních, jednorázových i navazujících projektů
- beseda s odborníky z řad dopravních expertů, policie ČR, zdravotníků, záchranářů apod.
- individuální či domácí činnost – využití prolínajících témat
- opakovaná návštěva dopravního hřiště upraveného pro žáky tohoto věku se zaměřením na téma vztahů mezi účastníky silničního provozu

Podle možností ZŠ:

- vytvoření samostatného předmětu pro výuku dopravní výchovy
- otevření zájmového kroužku či jiné mimoškolní činnosti žáků spojené s dopravní výchovou

8. ročník

- praktická cvičení a lekce zážitkového vyučování (příprava a provedení)
- meziročníkové práce – spolupráce s ostatními ročníky, vedení lekcí pro mladší spolužáky
- projektová činnost – může vyjít ze samostatné či skupinové práce, z práce třídního kolektivu rozdělením zpracování jednotlivých podtémat
- projektový den, týden
- sociální a jiné hry
- aktivní práce s daty přístupnými přes internet
- vytváření a řešení modelových situací

- zapojení techniky – fotografování, práce s kamerou, práce s internetem
- vytváření větších projektů
- školní soutěže
- tvorba webových stránek
- práce formou seminářů a kurzů – spolupráce s odborníky
- beseda s odborníky z řad dopravních expertů, policie ČR, zdravotníků, záchranářů apod.
- anketa mezi spolužáky, pedagogy, rodiči, širokou veřejností na vybrané téma z výukových celků, počítačové zpracování dat s vyvozením závěrů
- individuální či domácí činnost – využití prolínajících témat

Podle možností ZŠ:

- vytvoření samostatného předmětu pro výuku dopravní výchovy
- otevření zájmového kroužku či jiné mimoškolní činnosti žáků spojené s dopravní výchovou

9. ročník

Doporučené formy a metody práce:

- praktická cvičení a lekce zážitkového vyučování (tvorba a provedení lekce zážitkového vyučování)
- projektové vyučování (vytvořit na dané téma vlastní projekt, který může vyjít ze samostatné či skupinové práce, z práce třídního kolektivu rozdělením zpracování jednotlivých podtémat)
- mezi ročníkové práce – spolupráce s ostatními ročníky, vedení lekcí pro mladší spolužáky
- sociální a jiné hry
- aktivní práce s daty přístupnými přes internet
- vytváření a řešení modelových situací
- zapojení techniky – fotografování, práce s kamerou
- školní soutěže

- tvorba webových stránek
- vytváření samostatných projektů a odborné práce
- práce formou seminářů, kurzů a odborných besed – spolupráce se zdravotníky a odborníky z řad státních orgánů (policie, právníci, pracovníci autoškol, úřadů apod.); žáci sami vedou pod odborným dohledem nebo s odbornou přípravou semináře a lekce pro spolužáky, pedagogy, žáky z ostatních škol všech stupňů i laickou veřejnost (např. pro rodiče)
- práce s testy (žáci si vyzkoušejí vyplnit testy obdobné testům v autoškolách, vysvětlení správných odpovědí najdou v odborné literatuře a na internetu, vhodná je účast odborného pracovníka z dané oblasti – např. z autoškoly)

Podle možností ZŠ:

- vytvoření samostatného předmětu pro výuku dopravní výchovy
- otevření zájmového kroužku či jiné mimoškolní činnosti žáků spojené s dopravní výchovou

ZÁVĚR

Náš vlastní život je to nejcennější, co máme. V době, kdy se z nás stávají rodiče, se hodnoty mění a tím nejcennějším jsou naše děti. Je velmi důležité, abychom našim dětem předali veškeré znalosti a zkušenosti, které známe. Rodina je základním prvkem pro správný vývoj dítěte. Klidné a milující prostředí je prvním důležitým aspektem pro správnou výchovu nejen v dopravní gramotnosti.

Předkládaná bakalářská práce se zaměřuje na oblast problematiky dopravní výchovy u dětí. Zvolené téma bylo preferováno z důvodu jeho aktuálnosti a také v důsledku důležitosti komplexního a adekvátního přístupu k dětem a jejich vzdělávání, a to takovou formou, aby si nově prezentované informace osvojily a především dlouhodobě fixovaly. Teoretická část absolventské práce se zabývá problematikou dopravy a dopravních nehod, a to v úzké souvislosti s dětmi, které jsou častými oběťmi právě dopravních nehod. V samostatné kapitole jsou zde následně představeny mnohé preventivní projekty, které jsou určeny pro děti různého věku, kdy je tyto projekty mají informovat o rizicích v dopravě, poukázat na důležitost dodržování konkrétních zásad aj. Poté je zde oblast, která se přímo zaměřuje na to, jak je možno realizovat na základních školách dopravní výchovu a které pomůcky zde lze využívat.

Následuje praktická část, která vyhodnocuje pomocí dotazníkového šetření, jakým způsobem je do výuky zahrnuta dopravní výchova, zda základní školy spolupracují s dalšími subjekty v rámci preventivní činnosti nebo jestli jsou na školách pořádány projektové dny, při kterých se formou zábavných her děti učí dopravní gramotnosti. Práce rozkrývá a vysvětluje mnohé informace a zajímavosti, které se týkají dané problematiky.

Závěr patří nám všem, rodičům, učitelům, vychovatelům, pečovatelům, nám účastníkům silničního provozu. Buďme příkladným vzorem pro naše děti a ukažme jim správnou a bezpečnou cestu nejen životem spojeným s dopravou, ale především jim ukažme cestu, jak být dobrým člověkem.

Seznam použitých zdrojů

Literární zdroje

1. KYNCL, Jan. Historie dopravy na území České republiky. Praha: Vladimír Kořínek, 2006. ISBN 80-903184-9-5
2. CHMELÍK, Jan. *Dopravní nehody*. Plzeň: Vydavatelství a nakladatelství Aleš Čeněk, 2009. ISBN 978-80-7380-211-0, str. 17 a 184
3. CHMELÍK, Jan. *Dopravní nehody*. Plzeň: Vydavatelství a nakladatelství Aleš Čeněk, 2009. ISBN 978-80-7380-211-0, str. 297 a 23
4. Dvořáček, J. *Základy pedagogiky*. 1. vyd. Praha 1999, s 11
5. Jeřábek, J. Tupý, J. *Manuál pro tvorbu školních vzdělávacích programů: téma motivace*. Praha: Výzkumný ústav pedagogický, 2005. s 7
6. MŠMT. *Rámcově vzdělávací program pro základní vzdělávání, část C, člověk a zdraví*, s 77

Elektronické zdroje

1) Vyhodnocení dopravní nehodovosti za rok 2018 - Policie České republiky. *Úvodní strana - Policie České republiky* [online]. Copyright © 2019 Policie ČR, všechna práva vyhrazena [cit. 31.03.2019]. Dostupné z: <https://www.policie.cz/clanek/vyhodnoceni-dopravni-nehodovosti-za-rok-2018.aspx>

2) Doprava :: Říkanky pro nejmenší děti. *Říkanky pro nejmenší děti* [online]. Copyright © 2011 Říkanky pro děti [cit. 31.03.2019]. Dostupné z: <https://www.rikankyprodeti.cz/doprava>

3) Doprava :: Říkanky pro nejmenší děti. *Říkanky pro nejmenší děti* [online]. Copyright © 2011 Říkanky pro děti [cit. 31.03.2019]. Dostupné z: <https://www.rikankyprodeti.cz/doprava>

- 4) Policie České republiky - Policie České republiky. *Úvodní strana - Policie České republiky* [online]. Copyright © 2019 Policie ČR, všechna práva vyhrazena [cit. 31.03.2019]. Dostupné z: <https://www.policie.cz/clanek/o-nas-policie-ceske-republiky-policie-ceske-republiky.aspx>
- 5) Zebra se za Tebe nerozhledne! - Policie České republiky. *Úvodní strana - Policie České republiky* [online]. Copyright © 2019 Policie ČR, všechna práva vyhrazena [cit. 31.03.2019]. Dostupné z: <https://www.policie.cz/clanek/zebra-se-za-tebe-nerozhledne-262841.aspx>
- 6) Zebra se za Tebe nerozhledne! - Policie České republiky. *Úvodní strana - Policie České republiky* [online]. Copyright © 2019 Policie ČR, všechna práva vyhrazena [cit. 31.03.2019]. Dostupné z: <https://www.policie.cz/clanek/zebra-se-za-tebe-nerozhledne-262841.aspx>
- 7) Čtení "Policejních pohádek" napříč Českou republikou - Policie České republiky. *Úvodní strana - Policie České republiky* [online]. Copyright © 2019 Policie ČR, všechna práva vyhrazena [cit. 31.03.2019]. Dostupné z: <https://www.policie.cz/clanek/cteni-napric-cr.aspx>
- 8) "Policejní pohádky" - o projektu - Policie České republiky. *Úvodní strana - Policie České republiky* [online]. Copyright © 2019 Policie ČR, všechna práva vyhrazena [cit. 31.03.2019]. Dostupné z: <https://www.policie.cz/clanek/policejni-pohadky-o-projektu.aspx>
- 9) Ajaxův zápisník - Policie České republiky. *Úvodní strana - Policie České republiky* [online]. Copyright © 2019 Policie ČR, všechna práva vyhrazena [cit. 31.03.2019]. Dostupné z: <https://www.policie.cz/clanek/ajaxuv-zapisnik-328720.aspx>
- 10) BESIP - Kdo jsme. *BESIP - Úvod* [online]. Copyright © 2019 [cit. 31.03.2019]. Dostupné z: <https://www.ibesip.cz/O-Besip/BESIP-o-nas>.
- 11) Oblékáme hada Edu | Traffic Snake Game Česká republika . *Home | Traffic Snake Game* [online]. Copyright © Mobiel 21 vzw, Belgium [cit. 01.04.2019]. Dostupné z: <https://www.trafficsnakegame.eu/czechrepublic/>

12) BESIP - Zpomal - budeš rychlejší. *BESIP - Úvod* [online]. Copyright © 2019 [cit. 31.03.2019]. Dostupné z: <https://www.ibesip.cz/Akce-a-kampane/Kampane/Zpomal-budes-rychlejsi>

13) Obecní policie – Wikipedie. [online]. Dostupné z: https://cs.wikipedia.org/wiki/Obecn%C3%AD_policie

14) Malá senior akademie ve FN Bory - : Městská policie Plzeň . *Městská policie Plzeň : Městská policie Plzeň* [online]. Copyright © 2019 Městská policie Plzeň [cit. 31.03.2019]. Dostupné z: <https://www.mpplzen.cz/prevence/preventivni-akce/mala-senior-akademie-ve-fn-bory.aspx>

15) Slavnostní zakončení " Plzeňské senior akademie" - : Městská policie Plzeň . *Městská policie Plzeň : Městská policie Plzeň* [online]. Copyright © 2019 Městská policie Plzeň [cit. 31.03.2019]. Dostupné z: <https://www.mpplzen.cz/aktuality/slavnostni-zakonceni-plzenske-senior-akademie.aspx>

16) Evidování jízdních kol - 5.8. a 6.8.2015 - : Městská policie Plzeň . *Městská policie Plzeň : Městská policie Plzeň* [online]. Copyright © 2019 Městská policie Plzeň [cit. 01.04.2019]. Dostupné z: <https://www.mpplzen.cz/prevence/preventivni-akce/evidovani-jizdnich-kol-5-8-a-6-8-2015.aspx>

17) Tým silniční bezpečnosti | O nás . *Tým silniční bezpečnosti* [online]. Copyright © 2010 [cit. 11.03.2019]. Dostupné z: <http://story.tymbezpecnosti.cz/stranky/25/o-nas.html>

Legislativní dokumenty

- 1) Úplné znění zákona č. 361/2000 Sb., o provozu na pozemních komunikacích a o změnách některých zákonů (zákon o silničním provozu). Vydání: osmnácté. Praha: Armex Publishing, 2017. Edice kapesních zákonů. ISBN 978-80-87451-50-2.
- 2) Trestní právo: (soubor zákonů). Plzeň: Vydavatelství a nakladatelství Aleš Čeněk, [2018]. ISBN 978-80-7380-707-8

Ostatní zdroje

Kromě výše uvedených zdrojů byly při zpracování bakalářské práce využity následující materiály:

- Metodická příručka Markétiny dopravní výchovy
- Odborné články Policejního prezidia České republiky

Seznam tabulek a grafů

| | |
|--|----|
| Obrázek 1 Statistika dopravní nehodovosti za rok 2018..... | 14 |
| Obrázek 2 Nejčastější příčiny dopravních nehod za rok 2018..... | 14 |
| Obrázek 3 Dopravní nehody pod vlivem alkoholu za rok 2018 | 15 |
| Obrázek 4 Dopravní servis..... | 18 |
| Obrázek 5 Pracoviště..... | 19 |
| Obrázek 6 Nové pracoviště | 20 |
| Obrázek 7 Integrovaný záchranný systém | 29 |
| Obrázek 8 Setkání s dětmi | 32 |
| Obrázek 9 Opatření Policie ČR pro rok 2019 | 33 |
| Obrázek 10 Zebra se za Tebe nerozhledne | 34 |
| Obrázek 11 Policejní pohádky | 35 |
| Obrázek 12 Ajaxův zápisník | 36 |
| Obrázek 13 Preventivní plakát | 37 |
| Obrázek 14 Preventivní plakát | 37 |
| Obrázek 15 Preventivní plakát | 38 |
| Obrázek 16 Oblékáme hada Edu..... | 39 |
| Obrázek 17 Vidíme se ? | 40 |
| Obrázek 18 Přejech pro chodce | 43 |
| Obrázek 19 Správné poutání | 44 |
| Obrázek 20 Výbava kola..... | 44 |
| Obrázek 21 Znáš cyklo výbavu cyklisty? | 45 |
| Obrázek 22 Připoutej se!..... | 45 |
| Obrázek 23 Poznej nebezpečí! | 46 |
| | |
| Graf 1 Je dopravní výchova zařazena do výuky?..... | 48 |
| Graf 2 V jakých ročnících se dopravní výchova vyučuje? | 49 |
| Graf 3 V jakých předmětech je dopravní výchova zahrnuta? 1-5. ročník ZŠ..... | 50 |
| Graf 4 V jakých předmětech je dopravní výchova zahrnuta? 6-9. ročník ZŠ..... | 50 |
| Graf 5 Odpovídá úroveň znalostí žáků věku dítěte? | 51 |
| Graf 6 Z jakých zdrojů čerpáte informace a náměty k výuce? | 52 |
| Graf 7 Spolupráce s dalšími subjekty..... | 53 |

| | |
|---|----|
| Graf 8 Sebevzdělávání kantorů | 54 |
| Graf 9 Pořádáte na půdě školy projektové dny? | 55 |
| Graf 10 Vnímáte dopravní výchovu, jako důležitou součást výuky? | 56 |

Přílohy

DOTAZNÍK

- 1. Je dopravní výchova zařazena do výuky?**
- 2. V jakých ročnících se dopravní výchova vyučuje?**
- 3. Do jakých předmětů je dopravní výchova zakomponována?**
- 4. Odpovídá úroveň znalostí věku dětí?**
- 5. Z jakých zdrojů čerpáte informace a náměty k výuce?**
- 6. Spolupracujete s dalšími subjekty? (Policie ČR, MP, BESIP...)**
- 7. Účastníte se kurzů/seminářů v souvislosti s dopravní výchovou? Pokud ano, o jaké školení se jednalo?**
- 8. Pořádáte na půdě školy projektové dny?**
- 9. Vnímáte dopravní výchovu jako důležitou součást výuky?**